

MEHMET REMZİ SANVER
BÜYÜK ÜSTATLIĞA YENİDEN ADAY

Mehmet Remzi Sanver, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası (HKEMBL) 2023 – 2025 dönemi Büyük Üstat / Baş mason görevine talip oldu. Bir süredir HKEMBL üyesi masonlar arasında dedikodu olarak dolaşan bu haber, sonunda resmiyet kazandı.

Mehmet Remzi Sanver, 2010 – 2013 arasında HKEMBL baş masonu olarak görev yapmıştı. Büyük Loca ile Yüksek Şûra arasındaki anlaşmaya göre, HKEMBL Büyük Üstadı olan kişi, Yüksek Şûra hangi derecede olursa olsun, doğrudan 33.° yükseltilir. Remzi Sanver de o sırada 31.° 'de iken YŞ tarafından 33.° verildi.

Türkiye 'de mason tarikatı tarihinin araştırmacı yazarı olarak, Mehmet Remzi Sanver, Cumhuriyet tarihinde masonluğun en kritik dönemlerinde ve özel koşullar içinde baş mason yapılan / olan ve masonluk üzerinde belirleyici olmuş; aynı zamanda ABD 'ye ve Amerikan Masonlarına en yakın duran 3 Büyük Üstat / Baş Masonundan biri olduğunu söyleyebilirim. Diğerleri kim diye sorulursa; **Mim Kemal Öke** (en karanlık baş mason ve YŞ mason başı (Hâkim Büyük Amir - HBA) olarak İnönü döneminde masonların yeniden kuruluşunu sağlayan Menderes döneminde de taşınmazlarını geri alan ve yapıyı güçlendiren), **Necdet Enver Egeran** (ABD derin yapılarının işbirlikçi adamı olarak Türkiye 'de masonluğu bölen ve büyük parçayı Amerikan masonluğuna bağlayan) ve **Mehmet Remzi Sanver**.

Mehmet Remzi Sanver 'in 10 yıldan fazla bir süre sonra yeniden HKEMBL baş masonluğuna aday olması, yalnızca kişisel isteklerle ve olağan bir adaylık olarak algılanmamalıdır. Bu nedenle de mason tarikatı araştırmacı yazarı olarak üzerinde değerlendirme yapmak ve Türk toplumunu bilgilendirmek görevimdir.

Bu yazımda atıf yaptığım **Büyük Locaların yayınladığı Mason Dergilerinin PDF kopyalarını** sitemde yayınladığımı duyurmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Soyağacından

Hüseyin Haşim Sanver, eş; Libabe Sanver
Kardeş; Baki Rana Sanver, Fatma Sanver
Çocuk; Mehmet Afif Sanver

Mehmet Afif Sanver, eş; Neriman Sanver
Çocuk; **Süleyman Haluk Sanver** 32.° mason

Süleyman Haluk Sanver, eş; Ebru Sanver
Çocuk; **Mehmet Remzi Sanver** 33.°, baş mason
Hasan Selim Sanver, mason

Mehmet Remzi Sanver, eş; Prof. Dr. İpek Özkal Sanver
Çocuk; Defne Sanver ve Erdem Sanver

Çift İsimli Kişilerin İsimlerinin Yazımı

Bilindiği gibi Sabetaycılar çocuklarına isim verirken kodlama yaparlar. Sabetaycıların isim kodlaması birçok bilim insanı ve araştırmacı tarafından açıklandı. Bu konuda, Yalçın Küçük kendi söylemi ile "isim biliminde", bilimsel yöntemlerle kodlama yöntemini, örnekleri ile çözdü ve ortaya koydu.

Sabetaycılar iki isim kullanırlar. Genellikle ilk isim, tarihsel olarak önemli ve güçlü bir Müslüman isimdir. İkinci isim ise Türkçe ve Türk tarihinden güç ifade eden ya da Türk tarihindeki kağan isimlerini alırlar. Seçilen isimlerin bir diğer özelliği de sessiz harflerinden oluşan sözcüğün İbranice 'de bir anlam taşımasıdır. Gözlemime göre Mehmet, Ahmet, Hasan, Remzi, Haluk, Selim, Ayşe, Fatma en çok seçtikleri isimler arasındadır.

Ermeni kökenli olduklarını gizleyen kişilerin de Sabetaycılarının çift isim kodlama tekniklerini zaman zaman kullandıklarını düşünüyorum.

D. 1947, İstanbul – Ö. 2016, İstanbul.

Eğitim: Lise; Galatasaray Lisesi
Lisans; ODTÜ Kimya Mühendisliği Bölümü
Doktora; Kanada, Brunswick Üniversitesi

İş yaşamı: Birçok Amerikalı ve Batı ülkesinin petrol firmalarının temsilciliğini yapan bir şirketi var. Petrolcü bir mason!

*"1987 yılında Dr. Haluk Sanver tarafından kurulan Serem Petrol ve Kimya Sanayii Ltd. Şti. Swisotel`de 25.yılıni seçkin isimlerin katılımıyla kutladı. Haluk-Ebru Sanver ve oğulları Selim ile Remzi Sanver`in ev sahipliğinde gerçekleşen geceye İstanbul cemiyet, sanat ve iş dünyasının tanınmış simaları da katıldı. (...) Gecenin sonunda ise şirketin kurucusu Dr. Haluk Sanver`e 25.yıl dolayısıyla bir teşekkür plâketi sunuldu. Gece 25.yıl pastasının kesilmesiyle sona erdi."*¹

Haluk Sanver, Şili İstanbul ve Arnavutluk İstanbul Fahri Konsolosu görevinde bulunmuştur². Haluk Sanver, TESEV kurucu ve Mütevelli Heyet üyesidir. TESEV`de aynı durumda olan Üstün Sanver ile akrabalıkları hakkında bilgim yok.

Süleyman Halûk Sanver mezarı İstanbul`da Yahya Efendi Dergâhı bahçesindedir. Yahya Efendi nasıl bir kişiymiş TDV İslâm Ansiklopedisinden öğrenelim;

*"Kanûnî Sultan Süleyman kendisinden birkaç gün önce doğan Yahyâ Efendi'ye ağabey diye hitap eder ve zaman zaman ziyaretine giderdi. Yahyâ Efendi'nin devlet işlerine karışacak cesareti göstermesi de bu yakınlığı ortaya koymaktadır. Yahyâ Efendi birçok konuda Kanûnî'ye arzlar yazmış, talep veya tavsiyelerde bulunmuştur. Meselâ bir şiirinde İran şahının faaliyetleri hususunda padişahı uyarmış, **kızılbaş hareketinin bir fitne olduğunu ve mutlaka bastırılması gerektiğini belirtmiş, bu konuda babasını örnek almasını istemiştir** (Divan, vr. 34a, 39b). **Hatta kızılbaşlarla mücadele esnasında her türlü şiddete başvurulabileceğini söylemiştir**. II. Selim de Yahyâ Efendi'ye büyük saygı gösterir, onu ziyaret eder, bazı konularda kendisine danışır, bazen da hediyeler gönderirdi (Mehmed Dâî, vr. 65b-68b)."*³

---

¹ <http://www.serem.com.tr/serem/>

² <http://www.vizeislemleri.com/sili-cumhuriyeti-istanbul-fahri-konsoloslugu/>, Erişim 23.10.2019

³ <https://islamansiklopedisi.org.tr/yahya-efendi-besiktasli>

O dönem Kızılbaş olarak tanımlananlar daha sonra Alevi olarak isimlendirilen, Türk / Türkmenlerdir. Sivas 'ta yaklaşık 40.000 Türk/Türkmen Kızılbaş/Alevi I. Süleyman Sultan (Kanuni) babası I. Selim Sultan (Yavuz) tarafından zalimce katletmiştir. Baş masonun babası 3. Derece mason Süleyman Haluk Sanver böyle bir katliamcı kişinin dergâhında gömülmek istemiş ve gömülmüş. İlişkileri ne ola ki? Şeyh ve mürit olasılığı aklıma geliyor.

Görsel 1. Mason Süleyman Haluk Sanver mezarı, Yahya Efendi Dergâhı Bahçesi⁴

⁴ Mason Haluk Nişli ile HKEMD üyesi olduğum dönemde Facebook 'da arkadaştık, bu fotoğrafı o zaman saklamıştım. Şimdilerde Haluk Nişli Facebook sayfasına baktığımda bu paylaşımını kaldırmış olduğunu gördüm. Neden acaba?

Masonluğu:

Baş masonlardan Mehmet Remzi Sanver ve mason Hasan Selim Sanver 'in babası. O da tipik Sabetaycıların isim biçimine (kodlamasına) uygun olarak; iki isimli; "Süleyman Halûk"

1980 yılında Ülkü Locasında eriştirilmiş ve ölünceye kadar da Ülkü Locasında kalmış. Yüksek Şûrada 32.° 'ye kadar yükselse de 33.° olamamış ve Büyük Loca da baş masonluğua iki kez aday olmuşsa da kazanamamış.

Bulgar Büyük Locasından "nişan" almış, ilişkileri gayet iyi.

*"25 Kasım 2006 tarihinde Plovdiv'de yapılan Bulgaristan Büyük Locası Konvansiyonu Türkiye Delegasyonu olarak Erřan Tınay, Haluk Sanver, Ömer Kuran, Oleg Marinov Kardeşler katıldılar. Bulgaristan Büyük Locası Büyük Üstatlığına bir kez daha Petyo Perikov seçildi."*⁵

İstadi Muhterem İlder Kurtlutepe Haluk Sanver'e günün anısına Ülkü Locası adına anlamlı bir hediye'takdim etti.

Görsel 2. S. Haluk Sanver 30. Yıl önlüğünü alırken. ⁶

Üstteki küçük fotoğraf; soldan sağa; masa hizmet görevlisi (gerçek emekçi), baş mason M. Remzi Sanver, S. Haluk Sanver, loca başı İlder Kurtlutepe, Emre Üge.

⁵ Tesviye Dergisi

⁶ Tesviye Dergisi 81. sayı

Süleyman Halûk Sanver 'in Bulgaristan Büyük Locasından ödül alması, eşi Ebru Sanver 'in Bulgaristan Büyük Locası toplantılarına katılıp, Bulgarca söylev vermesi, hangi dönemde başladığını bilmemekle birlikte M. Remzi Sanver döneminde de Bulgar Yüksek Şûra üyesi masonların İstanbul 'da Hür Masonların Yüksek Şûrasında derece almak üzere toplantılara katılabilmesi... Sanver ailesinin Bulgarlarla ne tür bir ilişkisi var acaba?

Localarda verdiği konferanslardan;

GÖKKUŞAĞI	Murat Şengül	Küreselleşme ve Terör	24.09.2004
	Ertuğrul Cüceloğlu	Hermes ve Öğretisi (Hermetizm)	15.10.2004
	Haluk Sanver	21. Yüzyılda Şövalyelik, Neden, Niçin, Nasıl?	05.11.2004
	Kutlay Saraçoğlu	Gerçeği Aramak	19.11.2004

***

Ülkü	Galip Ziya Başak K.·	Landmarklar, Ritler, Obediyanslar	14.3.1991
	Suha Umur K.·	M.·luk Tarihi II. Meşrutiyetten önce Türkiye'de M.·luk	11.4.1991
	Haluk Sanver K.·	Kutsal Kitaplar, Pergel, Gönve ve Sütunlar.	25.4.1991

***

ÜLKÜ	Uğur Tuzlacı, Haluk Sanver	Üstad Derecesi Sembolizması	03.04.1997
	Necmi Karakulukçu	İtaat ve Masonik İtaat	15.05.1997
	Hasan Akdeniz	Akıl ve Hikmet Işığında İnisiyasyon	29.05.1997

Ölüm duyurusu:

Süleyman Haluk Sanver 'in Hürriyet Gazetesinde çıkan ölüm ilanını aşağıda sunuyorum. Listede kaç tane mason var? Dikkatimi çeken bir nokta da, toplumda, kendisinin de kullanımı ile adı Selim olan oğlunun adı, Başsağlığı Duyurusunda Hasan olarak veriliyor.

ACI KAYBIMIZ

Beylikçibaşı Nasır Bey, Bosna Valisi Süleyman Paşa ile Maliye Nazırı Edip Efendi ahfadından, PTT Nazırı Hüseyin Haşım-Libabe Sanver ile Ali Rıza Bey-Iptihaç Hanım'ın torunu, Maliye Müfettişi Afif-Nermin Sanver'in evladı, Manastır Feriki İbrahim Ethem Paya ve Tımarbeyi İlyas Paşa ahfadından Remzi-Hatice İlyasoğulları'nın damadı, Osman Necmi Gürmen ve Deniz Gemici'nin kuzeni, Özkal ve Saydal ailelerinin dünürü, İpek-Mehmet Remzi ile Gülfem-Hasan Sanver'in çok kıymetli babası, Defne ve Erdem'in doyamadıkları büyükbabası, Ebru Sanver'in "LUŞ"u, eşi can yoldaşı,

Serem Petrol ve Kimya San.Ltd.'nin kurucu başkanı, Şili Cumhuriyeti İstanbul Fahri Konsolosu

Dr.Müh. SÜLEYMAN HALUK SANVER

ailesini ve sevenlerini unutulmayacak büyük acılar içinde bırakarak vefat etmiştir. Merhumun cenazesi 13 Mayıs 2015 Çarşamba günü (bugün) Teşvikiye Camii'nde kılınacak öğle namazını müteakip ebedi istirahatgahına defnedilecektir.

567 x 460

23.06.1958, Milliyet, Sayfa 2

İRTİHAL

Hacı Selim Ağa ahfadından, merhum Beylikçi Nasır beyin oğlu, merhum Baki Sanver, Râisa Sanver, Fatma Sanver, Maliye müfettişi Afif Sanverin babaları, Necmi Gürmen, Deniz Gemici, Haluk Sanverin büyük babaları Nermin Sanver, Maria Gürmenin kayın babaları Eski İstanbul mebuslarından Esbak posta-Telgraf Nazırı

HASIM SANVER

22 Haziran 1958 pazar günü hak-kin rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi 23 Haziran Pazartesi günü saat 15.30 da Nişantaşında Baytar Ahmed efendi sokak 2 numaralı evinden alınarak Teşvikiye çamiinde kılınacak ikindi namazını müteakip Yahya efendi dergâhındaki ebedi istirahatgahına tevdi edilecektir.

Vasiyeti mucibince çelenk gönderilmemesi rica olunur.

Mevlâ Rahmet eylesin.

04.02.1970, Milliyet, Sayfa 11

VEFAT

Esbek Posta Telgraf Nazırı Hüseyin Haşım Sanver'in ve merhume Libabe Sanver'in oğlu, Nermin Sanver'in eşi, Haluk Sanver'in babası, merhum Baki, Rana Sanver'in ve Fatma Sanver'in kardeşleri, Ebru Sanver'in kayınpederi, Necmi Gürmen ve Deniz Sanatlar'ın dayısı, Fahri Maliye Başmüfettişi ve

Devlet Yatırım Bankası
Ünvan Müdür Muavini

Mehmet Afif SANVER

3.2.1970 tarihinde vefat etmiştir. Cenazesi 4.2.1970 Çarşamba günü Şişli Camiinde öğle namazını müteakip Yahya Efendi mezarlığındaki alle kabristanına tevdi edilecektir.

A İ L E S İ

Milliyet 1961

BAŞSAĞLIĞI
Vakfımız Mütevellilerinden
Sn. Prof. Dr. Remzi Sanver'in babası
Dr. Müh.
SÜLEYMAN HALUK
SANVER'in
vefatı dolayısı ile ailesine ve sevenlerine
başsağlığı, merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
KASEV VAKFI YÖN. KURULU

Kasev Vakfı web sayfası: <https://www.kasev.org/tasarim/kasev/default.asp>

Teşekkür duyurusu:

08.02.1976, Milliyet, Sayfa 4

TEŞEKKÜR
Eşim Ebru Sanver'i başarılı bir ameliyatla sığate
kavuşturan nazik ve büyük doktor,
Prof. BEDİİ GORBON'a
Yakın dostumuz, iyi insan
Dr. SAMİ UÇAR'a
İlgisini bizden hiç esirgemiyen
Prof. Dr. SAMİM MOSTAR'a
Rahatsızlığın teşhis ve tedavisinde emekleri geçen
Rad. Dr. HAYRİ MURAT AYBERK'e
Op. Dr. BAHRİ İSMET ATAMAN'a
Nark. Dr. YÜKSELEN ÖNGÖR'e
Op. Dr. HİKMET ÇELİKKİRAN
Dr. DERYA BULGAN'a
ve tüm ATAMAN KLİNİĞİ personeline teşekkür-
lerimi sunarım.
Milliyet: 1896 **HALUK SANVER**

"... Yılın en başarılı kadınına verilen Ödülü bu yıl, dil, ırk, din ayrımı gözetmeksizin verdiği çabalarla, yapmış olduğu uluslararası çalışmalarının sonucunda, bir Mason eşine yaraşır hizmetleriyle EBRU SANVER Hemşiremiz aldılar. Duygulu konuşması, ödölün gelecek yıllarda da insanlığa üstün hizmetler verecek Hemşirelerimize ulaşması yolunda bir adımın atılacağına ışık tuttu, bizler için." ⁷

Görsel 3. Ebru Sanver Bulgaristan BL 'da Bulgarca konuşma yaparken

Hemşire Ebru Sanver hakkında bazı bilgiler aktarayım. Toplumsal yaşamda çok etkin bir hanımefendi.

Türk Üniversite Mezunları Derneği (TÜKD)

Tam da emperyalizmin ülkemize girdiği yıllarda 1949 'da kurulmuş bir dernek. Uluslararası dernekler ve konfederasyonlara üye. Ebru Sanver 'in bu dernekte hiçbir görevi yok ama toplantılarını Ebru Sanver 'in evinde yapıyorlar. Konuk da mason Sunay Akın. İzmir Belediyesi Başkan Danışmanı yapılan Sunay Akın!

"TÜKD İstanbul Şubesi'nin Mayıs Ayı Konuk Konuşmacısı Sunay Akın Oldu

TÜKD İstanbul Şubesi'nin Mayıs Ayı Konuk Konuşmacısı Değerli Şair, Yazar, Araştırmacı ve Tiyatro Oyuncusu Sunay Akın Oldu.

Projelerimize destek sağlamak amacıyla Ebru Sanver'in evinde yapılan toplantıya katılan Sunay Akın; sunumuyla katılımcıların büyük beğenisini topladı.

Bu anlamlı ve güzel etkinlik için; İstanbul Şube Başkanı Nezihe Bilhan ile konuksever ev sahibesi Sayın Ebru Sanver'e çok teşekkür ederiz." ⁸

---

⁷ (Haber, Haber, Anlamlı bir günün ardından..., 2002, s. 16)

⁸ <http://www.tukd.org.tr/tukd-eski-site/haber38.asp.html> , Erişim 23.10.2019

Arnavutluk Kocaeli Onursal Konsolosu:

Süleyman Halûk Sanver Arnavutluk Fahri Konsolosudur.⁹ Konsolos eşleri ile etkinlikler de yapıyor. Nadir Güllü 'yü neden öne çıkarmış Ebru Sanver?¹⁰

Baş masonluğu döneminde M. Remzi Sanver 'in Arnavutluk'ta loca kurma çabaları anlam kazanıyor.

Ebru Sanver – Türk Musevileri

Aşağıdaki bağlantıya tıklayınca, adrese ulaşamıyor.

[https://acikbilim.yok.gov.tr > bitstream > handle](https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/11552/11552/1/11552_11552_11552.pdf) PDF

VAKFİYESİ İŞİĞINDA HACI SELİM AĞA'NIN SOSYAL VE ... ✓

yazan: Y Çakan · Alıntılanma sayısı: 1 — Remzi SANVER ve Ebru SANVER'e, desteklerini her zaman hissettiğim manevi ... Yahûdi ve Yasef Yahûdi'nin evleri, Hacı Selim Ağa'nın Avram ...

Yazarlar Dünya Toplum Yaşam Sanat Kavram Perspektif Ek

Nisan ayi ziyaretçileri...

26 Nisan Perşembe günü 500. Yıl Vakfı Türk Musevileri Müzesi, Şili Fahri Konsolosu eşi Ebru Sanver koordinatörlüğünde ve aralarında Belgin Akın, Sevgi Akşit, Şen Akşit, Nicole Bilger, Başak Fırat, Feza Fırat, Meral Gökçaylı, Gencay Gürün, Zehra Halefoğlu, Suna Saydam, Aydın Uzman ile İstanbul'da görevli Avusturya, Azerbaycan, İs

Toplum

9 Ocak 2008 Çarşamba

⁹ <https://ambasadaime.gov.al/ebru-sanver/> , Erişim 23.10.2019

¹⁰ <https://www.istanbultakipte.com/haberler/ekonomi/turkiye-ekonomisi/nadir-gullu-konsolos-eslerini-agirladi.html> , Erişim 23.10.2019 ve 15.02ç2023

Gözaltına Alınması:

2013 'de İzmir 'de "Gizli bilgi ve belge bulundurma" davasıyla, İstanbul "Askeri Casusluk" davasında mason eşi Ebru Sanver 'de yargılanmış, yanılmıyorsam bir süre gözaltına alınmıştı.

İki iddianamede de;

"Her iki iddianamede de adı geçen Ebru Sanver, 500. Yıl Vakfı'nın etkin isimleri arasında yer alıyor. 500. Yıl Vakfı'nın amacı şu ifadelerle anlatılıyor: 'Din ve vicdan hürriyetini korumak için bağınazlık ortamından kaçarak Türk toprağını vatan seçen Musevilere kucak açan Türk Milleti'nin insancıl yaklaşımını en geniş şekilde yurt içinde ve yurt dışına duyurmak ve Musevi yurttaşlarımızın şükran ifadelerinin açıklanmasına yardımcı olmaktır.'"¹¹

"Ebru Sanver ismi de her iki iddianamede de yer alıyor. İstanbul merkezli belge temin etme davasının iddianamesinde, 'Mücahit Şişlioğlu Amiralden Şafak Yürekli Albay aracılığıyla gelen Ebru Sanver hanımefendinin özel siparişi' ifadesinde yer alan Ebru Sanver ismi, İzmir'deki davanın iddianamesinde, 'Öncelikle Ebru Sanver Hanımefendi ulusal ve uluslararası çapta çok önemli ve özel bağlantıları olan, politik ve siyasi yönü kuvvetli, ulusal ve uluslararası güç odakları, politik ve finans merkezleri ile eşgüdümlü çalışabilen özel bir kişidir' vurgusunda yer alıyor."¹²

Alçak Fetö çetesinin onurlu subaylarımızı mahkûm etmek için açtığı bu davalara, baş masonun annesi, kıdemli masonun eşi neden karıştırılmış?¹³

---

¹¹ <https://www.sozcu.com.tr/2013/gundem/farkli-dava-farkli-kent-benzer-iddianame-293430/> , Erişim 23.10.2019

¹² http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/diger/422360/iki_ayri_davaya_kopya_suclama.html , Erişim 23.10.2019

¹³ <https://www.sondakika.com/safak-yurekli/2/> , Erişim 23.10.2019

Müslüman Türk kadını (!), kilisede vaftiz annesi oluyor!

02.06.2002, Milliyet, Sayfa 38

Barışın küçük güvercini Mihail

Fener Rum Patrikhanesi'nden dünyaya barış mesajı... Dimitri-Hara Mardas'ın oğulları Mihail'in vaftiz annesi, Müslüman Türk kadını Ebru Şanver oldu...

100 davetli katıldı
Fener Rum Patrikhanesi'ndeki vaftiz törenine, Yunanistan ve Türkiye'den yaklaşık 100 davetli katıldı. Anne Hara Mardas, Mihail'in vaftiz babası Panayotis Kutsikos, vaftiz anne Ebru Şanver, baba Dimitri Mardas ve Yunanistan Başkonsolosu Panos Kalegeropoulos (altta) hatıra fotoğrafı da çekirdi. FOTOĞRAFLAR: SERDAR BENLİ

Fener Rum Patrikhanesi'nde dün öğleden sonra düzenlenen vaftiz töreni, Fener Rum Patrikhanesi'nden dünyaya barış mesajı olarak değerlendirildi. Törenin başkanı Dimitri-Hara Mardas çiftinin minik oğulları Mihail'in vaftiz annesi, Müslüman Türk kadını Ebru Şanver oldu.

Elleriyle kuruladı
MÜSLÜMAN Türk kadını Ebru Şanver ile Yunan Panayotis Kutsikos'un vaftiz annesinin olduğu bir tören, Fener Rum Patrikhanesi'nde dün öğleden sonra düzenlendi. Törenin başkanı Dimitri-Hara Mardas çiftinin minik oğulları Mihail'in vaftiz annesi, Müslüman Türk kadını Ebru Şanver oldu.

Örnek olsun
YUNANİSTAN Başkonsolosu Panos Kalegeropoulos, Rus Başkonsolosu Sergey Velichkin ve eşi Olga da katıldı. Aile dostu olan Mardas'ların küçük oğlu Mihail'in vaftiz annesi olan Ebru Şanver, "Küçük barış güvercinim" diye sevdiği bebeği kendi elleriyle kurulayıp giydirdi. Vaftiz törenini Metropolit Iakovos yönetti.

Fener Rum Patrikhanesi'nden dünyaya barış mesajı... Dimitri-Hara Mardas'ın oğulları Mihail'in vaftiz annesi, Müslüman Türk kadını Ebru Şanver oldu...

YER Fener Rum Patrikhanesi... Dimitri-Hara Proteus çiftinin minik oğulları Mihail'in vaftiz töreni yapılmakta... Ancak diğer vaftiz törenlerinden bir farkı var bu törenin. Çünkü Mihail'in vaftiz annesi, Müslüman bir Türk kadını; Ebru Şanver olacak. Mihail'in babası, Selanik'teki Aristotle Üniversitesi'nin ekonomi profesörlerinden Dimitri Mardas, bu şekilde dünyaya barış mesajı vermeyi amaçlamış.

▼ Elleriyle kuruladı

MÜSLÜMAN Türk kadını Ebru Şanver ile Yunan Panayotis Kutsikos'un vaftiz annesinin olduğu törene, Yunanistan Başkonsolosu Panos Kalegeropoulos, Rus Başkonsolosu Sergey Velichkin ve eşi Olga da katıldı. Aile dostu olan Mardas'ların küçük oğlu Mihail'in vaftiz annesi olan Ebru Şanver, "Küçük barış güvercinim" diye sevdiği bebeği kendi elleriyle kurulayıp giydirdi. Vaftiz törenini Metropolit Iakovos yönetti.

▼ Elleriyle kuruladı

MÜSLÜMAN Türk kadını Ebru Şanver ile Yunan Panayotis Kutsikos'un vaftiz annesinin olduğu törene, Yunanistan Başkonsolosu Panos Kalegeropoulos, Rus Başkonsolosu Sergey Velichkin ve eşi Olga da katıldı. Aile dostu olan Mardas'ların küçük oğlu Mihail'in vaftiz annesi olan Ebru Şanver, "Küçük barış güvercinim" diye sevdiği bebeği kendi elleriyle kurulayıp giydirdi. Vaftiz törenini Metropolit Iakovos yönetti.

▼ Örnek olsun

YUNANİSTAN Başkonsolosu Panos Kalegeropoulos da konuşmasında barış mesajları verdi: "Bebeğin babası vaftiz annesi olmasını isteyince, Ebru Hanım patrikten izin alması, Patrik de sevecen kabul etmesi, Dinimiz açısından çok önemli bir mekânda, Müslüman bir Türk kadının vaftiz annesi olması iki dini buluşturdu ve ortaya dünyaya barış mesajı veren güzel bir tören çıktı. Umarım dünyadaki bütün toplumlara örnek olur."

© MURDAN AKINER

100 davetli katıldı

Fener Rum Patrikhanesi'ndeki vaftiz törenine, Yunanistan ve Türkiye'den yaklaşık 100 davetli katıldı. Anne Hara Mardas, Mihail'in vaftiz babası Panayotis Kutsikos, vaftiz anne Ebru Şanver, baba Dimitri Mardas ve Yunanistan Başkonsolosu Panos Kalegeropoulos (altta) hatıra fotoğrafı da çekirdi. FOTOĞRAFLAR: SERDAR BENLİ

Masonlar, Faşist Darbecilerle Her Zaman İşbirliği İçindedirler!

12 Eylül döneminin askeri hükümetin başbakanı Bülent Ulusu ile Ebru Sanver!

HASAN SELİM SANVER

Aile: Eş; Gülfem Sanver
Baba; Süleyman Haluk Sanver
Anne;
Kardeş; Mehmet Remzi Sanver
Eğitim: Lise; Robert Kolej
Lisans; Boğaziçi Üniversitesi
Yüksek Lisans; Boğaziçi Üniversitesi. Danışman; Bahar İnce
İş yaşamı: Babasının şirketi Serem Petrol ve Kimya Sanayi Ticaret Limited Şirketi yöneticisi
Üye: Galatasaray Denetleme Kurulu üyesi (2009 - ?)¹⁴

Masonluğu:

HKEMBL İdeal locası üyesi. Mason Tarikatında çok etkin görevler almadı. Selim Sanver baba ve ağabeyine göre daha sessiz. Baba ve kardeşinin locasında değil, İdeal locasının üyesi.

Localarda verdiği konferanslardan;

İDEAL	Selim Sanver, Neş'et Karaca, Aykut Oray	Şiirleri ve M.'ik Yaşamı ile Rudyard Kipling K.	23.12.2002
	Koray Darga	Eğitimci Mason Kardeşlerimizden Mustafa Necati K.	20.01.2003
	Doğan Yalım	Masonik Organizasyonumuz	03.02.2003
001 İDEAL	Selim SANVER, Baran MUSTAFAOĞLU	Gılgamış Destanı'na Masonik Yaklaşımlar	22.12.14
	Remzi SANVER	MASONLUK TARİHİMİZDE 1965 OLAYLARI: 50.Yıldönümünde Bir Retrospektif Denemesi	19.01.15
	Ahmet HAN	Çıracak, Kalfa, Üstat, Üstadı Muhterem; Masonluğumuz Kaç Dereceli?	16.02.15

---

¹⁴ <https://beinsports.com.tr/haber/milli-ara-oncesi-son-viraj>

Ruşen Çakır ile Twitter tartışmamız

Hurol Tasdelen @HuroIT

@cakir_rusen @utkuyasavul ve @irfanaktans adlı kullanıcılara yanıt olarak

Ruşen Bey, sizi zaman zaman izler, düşüncelerinizi dikkate alırdım. Bu son paylaşımınız ve Nükhet Sirman hakkında yazdıklarınız ve üstüne ufacak bir tümcede yaptığınız birçok dil hatası, sizi artık ciddiye almamam gerektiğini gösterdi bana.

ÖS 12:59 · 24 Mar 2021 · Twitter Web App

||| Tweet etkinliğini görüntüle

1

Hurol Tasdelen @HuroIT · 52sn

@cakir_rusen @utkuyasavul ve @irfanaktans adlı kullanıcılara yanıt olarak

Masonların deşifre olmasından ve Türkiye'ye emperyalizm işbirlikçisi olarak verdikleri zararların konuşulmasından rahatsız olmuşsunuz. Çalışmalarım turnulsol kağıdı kağıdı işlevini çok güzel görüyor...

Ruşen Çakır'ın yanıtını beğenenler:

← **Beğendi**
Selim Sanver ve İrfan Aktan tarafından

rusen cakir @cakir_rusen · 9s

@HuroIT @utkuyasavul ve @irfanaktans adlı kullanıcılara yanıt olarak

İsabetli bir karar, bu sayede o mason e-postalarını yollamayı da kesersiniz diye umuyorum. iyi günler

1

Selim Sanver @SelimSanver [Takip et](#)

İrfan Aktan @irfanaktans [Takip et](#)
Gazeteci • eXpress dergisi & GazeteDuvar birartibir.org

Hasan Selim Sanver'in eşi.

Eğitim: Lise; Fevziye Mektepleri Vakfı Özel Işık Lisesi
Lisans; Marmara Üniversitesi Fransızca Siyaset Bilimi ve Kamu
Yönetimi Bölümü
Yüksek Lisans; Fransa, Paris, Sorbonne Üniversitesi
Doktora; Fransa, Paris, Sorbonne Üniversitesi. Tezi; siyasal partilerin
genel seçim kampanyalarında uyguladıkları seçim stratejileri.

*"Siyasal iletişim konusunda yurt dışındaki gelişmeleri yakından takip eden, Uluslararası Siyaset Psikolojisi Birliği (ISSP) ve Avrupa Siyasi Danışmanlar Derneği (EAPC) üyelikleri bulunan Gülfem Saydan Sanver T24 gibi dizi eylemi haber sitelerine de köşe yazıları yazmaya devam etmektedir. Babası Orhan Saydan'dır. Annesi Suna Saydan'dır. Anne tarafından aslen Mersinlidir"*¹⁵

İş Yaşamı: 4 sene Citibank N.A 'da Risk Yönetimi Bölümünde müdür yardımcısı

---

¹⁵ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/hormon-bozuklugu-icin-hangi-doktora-gidilir-915619.html> , Erişim 13.09.2019

EĞİTİM VE AKADEMİK YAŞAMI

D. 1970, İstanbul.

Eğitim: Lise; Galatasaray Lisesi, 1988
Lisans; Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği, 1993.
Y. Lisans; Boğaziçi Üniversitesi, 1995.
Tez Danışmanı; Murat Rauf Serter.
Tez; Başlangıç refahı meçhul kamu malı ekonomilerinde pareto optimal tahsisat kaidelerinin doğrudan tatbiki
Doktora; Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümü
Tez Danışmanı; Murat Rauf Serter.
Tez; İktisadi tasarım üzerine altı deneme, 1998
Doktorası 1995 – 1998 arasında yalnızca 3 yıl sürmüştür. Oysa genel olarak Doktora eğitimi en az 5 yıl sürer. Anlaşılan Mehmet Remzi Sanver "hızlandırılmış" ya da "basitleştirilmiş" bir doktora eğitiminden geçmiştir.

Akademik Yaşam:

İstanbul Bilgi Üniversitesi

1998'de İstanbul Bilgi Üniversitesi Ekonomi Bölümünde akademisyen olarak çalışmaya başlar. Bu dönemde Fransa, Paris, "Ecole Polytechnique" ve Fransa Caen Üniversitelerinde konuk öğretim üyesi olarak bulunmuş.

Bölüm başkanlığı, Dekanlık vb hiçbir idari görev yapmadan bir anda Rektör olur, 2011 - 2015. Rektörlüğü, Bilgi Üniversitesini Amerikalılar satın alınca gerçekleşir. Satın alan grubun Soros anamalı (sermayesi) olduğu kamuoyunda ve çeşitli medya organlarında ortaya atılan güçlü bir savdır.

Daha sonra bir daha rektör yapıldıysa da kısa sürmüştür.

Remzi Sanver, Bilgi Üniversitesi rektörlük görevinden sonra Bilgi Üniversitesi ya da öncelikle ülkemizde olmak üzere bir üniversitede akademisyen olarak görev yapmak yerine, Fransa'da TÜBİTAK benzeri bir kamuya ait Fransa Bilimsel Araştırma Milli Merkezi (CNRS) Araştırma Direktörü olarak çalışmaya başlamıştır, 2016 – sürmekte.

Ancak nasıl bir görev tanımı olduğunu bilmemekle birlikte zamanının çoğunu, özellikle HKEMBL bünyesinde Büyük Üstat ve Büyük Görevliler Kurulu seçimleri olduğu dönemde haftalarca Türkiye 'de kalmakta, loca loca gezip seçimleri yönlendirmeye çalışmaktadır. Bunun üstüne, yakın dönemde de Galatasaray Spor Kulübü yönetim kurulunda, basın sözcüsü olarak görev aldı. GS yönetim kurulu üyeliği hakkında ilerleyen bölümlerde bilgi verdim.

Ödül: Türkiye Bilimler Akademisi ve ODTÜ Mustafa Parlar Vakfından ödül alır. ODTÜ M. Parlar Vakfında, mason akademisyenlerin yönetsel güçlerini bir yazımda ortaya koydum.¹⁶

---

¹⁶ <http://huoltasdelen.com/index.php/akademi/universiteler/parlar-vakfi>

Remzi Sanver, Soros Üniversitesi İstanbul Bilgi Üniversitesi rektörlüğü döneminde Amerika ve Ermeni diasporasının güdümünde ve yalnızca Türk düşmanı Ermeni Diaspora güdümündeki yerli ve yabancıların katılımı ile propaganda toplantıları, konferansları düzenledi ya da düzenlenmesine destek verdi. Aynı zamanda Bölücü Kürtçü akademisyenler ve kişilerin söylemleri savunan kişilerle toplantılar da yaptı. Düzenlediği konferanslara ait bilgiler aşağıda verildi.

Baş Mason Prof. Dr. Remzi Sanver, Bilgi Üniversitesinden ayrılmak durumunda kalınca (1 Ekim 2015) bir Türk Üniversitesinde değil, Fransa'da kamuya bağlı akademik bir kurumda çalışmalarını sürdürdü. CNRS'in Paris Dauphine Üniversitesi'ndeki LAMSADE adlı laboratuvarında araştırma direktörü! Neden acaba? Fransa'da Devlet kurumunda nasıl çalışıyorsa, her hafta HKEMBL loca toplantılarında, seçimlerde perde arkası yönlendirici ve hatta Arnavutluk masonlarının yapılandırılmasında en ön safta? Bir akademisyen için Fransa'nın sağladığı kamuda iş olanağı dikkat çekmiyor mu?

İstanbul Bilgi Üniversitesi mütevelli heyet üyesi olarak da Bilgi Üniversitesi ile bağıni koruyor.

Ermeni Soykırımı: Kavramlar Ve Karşılaştırmalı Perspektifler Konferansı

Düzenlenme tarihi: 26 Nisan 2015
Yeri: Boğaziçi Üniversitesi yerleşkesi
Düzenleme: Tarih V, ABD Kaliforniya Üniversitesi, Los Angeles (UCLA), Boğaziçi Üniversitesi, Bilgi Ü, Sabancı Ü
Boğaziçi Üniversitesi Rektör: Gülay Doğu Barbarosoğlu
Bilgi Ü Rektör: Mehmet Remzi Sanver, HKEMBL baş masonu, 33.derece¹⁷
Sabancı Ü Rektör: Nihat Berker

Kavramsal çerçeve

Konferansın Kavramsal Çerçeve başlıklı ilk oturumunun moderatörlüğü Vangelis Kechriotis (Boğaziçi Üniversitesi) yaptı.

Görsel 4. Ermeni Konferansı konuşmacılar

Bilgi Ü, Sabancı Ü, Tarih Vakfı ve "University of California Los Angeles (UCLA)" Tarafından 26 Nisan 2015 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlenecek olan "The Armenian Genocide: Concepts and Comparative Perspectives" konferansına dünyanın değişik ülkelerinden konunun uzmanı çok sayıda akademisyen konuşmacı olarak katılacak.

Konuşmacılar:

Ayfer Bartu Candan, Ayhan Aktar, Fatma Müge Göçek, Mehmet Polatel, Seda Altuğ, Vangelis Kechriotis, Keith David Watenpaugh, Jay Winter, Sebouh D. Aslanian, Bülent Bilmez, A. Dirk Moses, Pınar Dost-Niyego (Mason), Uğur Ümit Üngör, Norman M. Naimark, Cathie Carmichael, Robert Fisk¹⁸ Norman M. Naimark.¹⁹

¹⁷ Kitap içinde irdelendi

¹⁸ İngiliz Gazeteci ve Yazar

Nisan 2014; 1990'larda Kürtler ve Kürdistan Konferansı

Düzenlenme tarihi:	22 Nisan 2014
Yeri:	Bilgi Üniversitesi yerleşkesi
Düzenleme:	Bilgi Üniversitesi, Kürdoloji Çalışma Birimi, Bilgi Ü Bilgi Kültür ve Düşünce Topluluğu, Toplum ve Kuram Dergisi
Bilgi Ü Rektör:	Remzi Sanver, HKEMBL Baş Mason
Açılış konuşması:	Martin Van Bruinessen, Utrecht Ü / Bilgi Üniversitesi

"Konferansın birinci günü üç oturum gerçekleştirilecek. İlk oturumda, 'Küresel Perspektifler 1990'larda Kürtler ve Kürdistan' başlığı tartışılacak. Hamit Bozarlan (EHESS, Fransa), Muhammad Abdullah Kakasur (Selahaddin Üniversitesi) ve Esmail Shams (Tahran Üniversitesi) ve araştırmacı Zivar al-Omar tebliğlerini sunacak.

İkinci oturumun tartışma başlığı, "Kuzey Kürdistan'da Devletin Değişen Savaş Stratejileri" olacak. Oturumdan hemen önce Nazan Üstündağ (BÜ)²⁰ 1990'ların nasıl tartışılması gerektiğine dair bir açılış konuşması yapacak. Naif Bezwan (Mardin Artuklu Üniversitesi)²¹, Bilgin Ayata²² (Freie Universitaet, Berlin) ve Adnan Çelik (EHESS, Fransa) devletin değişen savaş stratejileri üzerine sunumlar gerçekleştirecek.

Son oturumda "Direniş alanları" başlığı tartışılacak. Dr. Cengiz Güneş (Açık Ü / Open University), Ahmet Yıldırım²³ (Dicle Üniversitesi) ve Engin Sustam (Arel Üniversitesi) 90'lardaki farklı direniş deneyimlerini ele alacak.

Konferansın ikinci gününde bir oturum gerçekleştirilecek. "Kuzey Kürdistan'daki direniş alanları" başlığı tartışılmaya devam edilecek. Rûken Alp²⁴ (Sabancı Ü), Sibel Öz (Marmara Üniversitesi) ve Cuma Çiçek (Institut d'Etudes Politiques de Paris) sunum yapacak."

---

¹⁹ Konferans ve konuşmacılar hakkında yakında yayınlayacağım kitabımda ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

²⁰ Kitap içinde irdelendi.

²¹ "2016 01_BTÖ' ne destek bildirisi; 'Bu suça ortak olmayacağız' _1128" bildirisini imzaladı.

²² Bilgin Ayata, "Bu suça ortak olmayacağız' _1128" bildirisini imzaladı. Eski Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Turan Güneş' in kızı Prof. Dr. Ayşe Güneş Ayata ile Prof. Dr. Bülent Ayata' nın kızı. Bülent Ayata uzun yıllar CHP Genel Başkan Yardımcılığı yaptı.

²³ Ahmet Yıldırım, bir dönem RTÜK üyeliği yaptı, HDP Milletvekili.

²⁴ Ruken Alp, Yüksek Lisans ve Doktorasını Bilkent Ü' de yaptı. 2015 08 'de "Çözüm süreci sürsün, Öcalan serbest bırakılsın çağrısı" bildirisini imzaladı.

Ermeni Diasporasının ve Amerika güdümünde Ermeni konferansında konuşmacı olarak etkin görev alanların neredeyse tamamının, sözde barış bildirisini Ocak 2016 'da yayınlanan; *'Bu suça ortak olmayacağız'* bildirisini imzalamış olmaları, arkadaki dayanışma ve yapının varlığının ipuçlarını veriyor.

Düzenleyici Ve Katılımcılar:

Remzi Sanver, Nazan Üstündağ, Adnan Çelik, Engin Sustam, Hamit Bozarıslan, Bilgin Ayata, Cuma Çiçek, Naif Bezwan, Rûken Alp, Muhammad Abdullah Kakasur (Selahaddin Ü), Esmail Shams (Tahran Ü), Zıwar al-Omar, Sibel Öz (Marmara Ü), Cengiz Güneş (Açık Ü / Open University), Ahmet Yıldırım (Dicle Üniversitesi),

Değerlendirme

Kürt konferansını düzenleyen Soros 'un o dönem sahibi olduğu Bilgi Üniversitesi, Rektörü HKEMBL Baş Masonu Mehmet Remzi Sanver, katılımcılarda ağırlık yabancı üniversitelerde çalışan yabancı ve Türk vatandaşı akademisyenler (Adnan Çelik, Engin Sustam, Hamit Bozarıslan, Muhammad Abdullah Kakasur (Selahaddin Ü), Esmail Shams (Tahran Ü), Zıwar al-Omar), Naif Bezwan.

Fransa EHESS akademisyeni Hamit Bozarıslan, çalışma ve konferanslarında Ermeni Diasporasının akademisyeni ve sözcüsü olarak bilinir ve mason başının rektör olduğu Bilgi Üniversitesinde düzenlenen Kürtçü konferansa davet edilmesi, komprador cepheyi açık olarak ortaya koyuyor.

Konferans programı:

26 Nisan 2014 (Cumartesi)

09.30 Açılış Konuşması:

Hişyar Aydın (*BİLGİ Kültür ve Düşünce Topluluğu*)

Prof. Dr. Remzi Sanver (*İstanbul Bilgi Üniversitesi Rektörü*)

10.00-10.45 Prof. Dr. Martin van Bruinessen (*Utrecht Üniv. / İstanbul Bilgi Üniversitesi*)

1990'larda Kürdistan: Kimlik politikaları, sivil toplum, kurumsallaşma çabaları

11.00-13.00 I. Oturum: Küresel Perspektifle 1990'larda Kürtler ve Kürdistan

Moderatör: Doç. Dr. Bülent Bilmez (*İstanbul Bilgi Üniversitesi*)

- Prof. Dr. Hamit Bozarslan (*EHESS*)

1990'lara Girerken: Kürdistan'da 80'li Yılların Mirası

- Doç. Dr. Muhammad Abdullah Kakasur (*Selahaddin Üniversitesi*)

1991-2003 Yılları Arasında Güney Kürdistan'da Siyasal Vaziyet

- Dr. Esmail Shams (*Tahran Üniversitesi*)

1990'larda İran Kürdistanı, Seçimler ve Basın

- Ziwari al-Omar (*Araştırmacı*)

1990'larda Suriye'deki Kürtler ve Kimlik Meselesi

13.00-14.00 Öğlen Arası

14.00- 14.45 Yrd. Doç. Dr. Nazan Üstündağ (*Boğaziçi Üniversitesi*)

1990'lar Nasıl Tartışılmalı?

15.00-16.30 II. Oturum: Kuzey Kürdistan'da Devletin Değişen Savaş Stratejileri

Moderatör: Güllistan Yarkın (*Toplum ve Kuram Dergisi*)

- Dr. Naif Bezwan (*Mardin Artuklu Üniversitesi*)

İki Tarz-ı Devlet: Bir Suç ve Güvenlik Rejimi Olarak Olaganüstü Yönetimler

- Dr. Bilgin Ayata (*Freie Universität Berlin*)

Kökleri kazımak: Devlet Politikası Olarak Zorunlu Göç

- Adnan Çelik (*EHESS*)

Kürdistan Yerellerinde Baskı ve Direnişin Şiddetle Kurulan Hafızası

MASON

Mehmet Remzi Sanver, 1991 yılında, 21 yaşında Ülkü Locasında mason olur, masonların deyimiyle "Tekris" olur.

Ülkü Locası, Türkiye `de masonluğun yasak olduğu dönemde, Atatürk ölür ölmez yasadışı olarak kurulan 3 locadan biridir. HKEMBL `nın "sancak gemilerinden" olan Ülkü Locası hakkında ayrıntılı bilgilere Türkiye'de Mason Tarikatı - 1936 - 1947 Yasaklı Dönem kitabımdan²⁵ ulaşabilirsiniz.

Ülkü Locasında loca başı / Üstadı Muhterem olduktan sonra, HKEMBL Büyük Görevliler Kurulunda (Dernek olarak Yönetim Kurulu) farklı görevlerde bulunduktan sonra, HKEMBL Büyük Sekreteri olarak görev yaptı, 2007-2009.

---

²⁵ <https://huoltasdelen.com/index.php/mason-localari/kitaplar/turkiye-de-mason-tarikati/56-turkiye-de-mason-tarikati-1936-1947-yasakli-donem>

Büyük Üstat Remzi **SANVER**

BÜYÜK GÖREVLİLER KURULU

Büyük Üstat Kaymakamı	Mehmet BEKÂR
Büyük Üstat Yardımcısı	Ömer KÖKER
Büyük Üstat Yardımcısı	Levent ÖZBAKKALOĞLU
Büyük I. Nazır	Belgin ERKAN
Büyük II. Nazır	Ahmet ERMAN
Büyük Sekreter	Bülent AKKAN
Büyük Hatip	Ahmet ŞENKUT
Büyük Hazine	Nezih ONAT
Büyük Hasenat Emîni	Tevfik ORBEY
Büyük Muhakkik	Asaf TANAĞAR
Büyük I. Tören Üstadı	Turgay TONGUÇ
Büyük II. Tören Üstadı	Sitki AYTAÇ
Büyük Kutsal Kitap Emîni	Mustafa SAYIN
Büyük Sancaktar	Aras ŞENVAR
Büyük Koruyucu	Yalçın ERCEBER
Büyük Gözcü	Mehmet TANSAL
Büyük Sekreter Yardımcısı	Arif DAVRAN
Büyük Hatip Yardımcısı	Ömer Faruk ZUHAL
Büyük Hazine Emîni Yardımcısı	Mete GÜRLER

(Tesviye Dergisi, Ekim 2011, sayı 83)

SEÇİLMESİNİN ARKA PLANI

Mehmet Remzi Sanver 'in Baş Mason seçilmesini anlamak için, öncesindeki bazı önemli olayları kısaca anımsamakta yarar var.

Önceki Baş Masonlardan / Büyük Üstatlardan Kaya Paşakay, Enver Paşa 'nın yeğenlerinden olup, 2003 - 2005 döneminde HKEMBL Baş Masonluğu görevinde bulunmuştur²⁶. Büyük Üstat olduğu dönemde İzmir Vadisi inşaat işlerinde yolsuzluk yapıldığı savı ile Büyük Locayı teftiş eden Müfettiş tarafından hakkında suç duyurusunda bulunur.

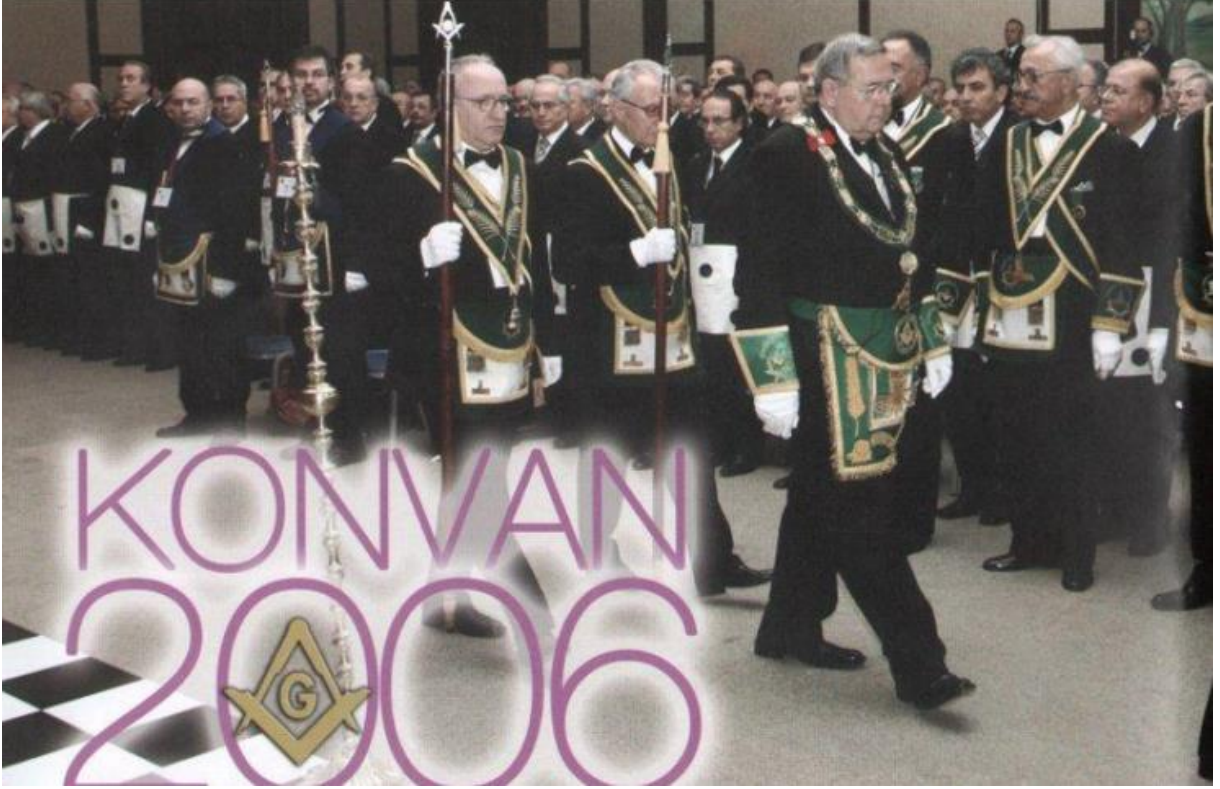

Görsel 5. Kaya Paşakay ve Büyük Görevliler Kurulu (Yönetim Kurulu)

---

²⁶ Kaya Paşakay 'in seçildiği Konvan 'da diğer adaylar Yaşar Aysev ve Necmi Karakullukçu 'dur.

Kaya Paşakay döneminde, Büyük Üstat Kaymakamı yani Ankara Vadisinden sorumlu Baş Mason yardımcısı olan Asım Akin²⁷, Kaya Paşakay 'dan sonra 2005 – 2007 döneminde Baş Mason olarak seçilir²⁸ ve gelir gelmez Evrensel Hukukun, "**Masumiyet Karinesi**" yani "*Yargı kararı ile suçluluğu kanıtlanana kadar herkes suçsuzdur.*" tartışılmaz ilkesini çiğneyerek Kaya Paşakay 'ı HKEMBL üyeliğinden çıkarır, masonluktan atar. Masonlar buna "*harici âleme iade etmek*" derler.

Görsel 6. Asım Akin Baş Mason seçildikten sonra tahtına oturtulma töreninden.

Asım Akin 'in bu kararı Büyük Loca içinde derin çatlaklar oluşturur, bölünme sözleri localarda konuşulur olur. Asım Akin 'in Tüzük gereği 1 yıl daha seçilme hakkı bulunmasına karşın bir sonraki seçimi kaybeder, Salih Evcilerli 2007 – 2009 döneminde ve 2010 – 2011 dönemi için Baş Mason / Büyük Üstat seçilmiştir²⁹. Kaya Paşakay, Asım

---

²⁷ Prof. Dr. Asım Akin, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinin akademisyenlerindedir. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyeleri arasında pek çok mason olduğunu da belirtmek gerekir.

²⁸ Asım Akin 'in seçildiği Konvan 'da diğer adaylar, Kaya Paşakay, Salih Evcilerli ve Süleyman Haluk Sanver 'dir. S. Haluk Sanver, M. Remzi Sanver 'in babasıdır.

²⁹ Salih Evcilerli 'nin Baş Mason seçildiği 2007 yılındaki Konvan 'da diğer adaylar ve 2009 yılındaki Konvan 'da diğer adaylar, Asım Akin, Yaşar Aysev, Tansu Bayraktar, Ahmet Erman, ve Önder Öztürel 'dir.

Kaya Paşakay ve Asım Akin 'in ancak birer dönem için seçilebilmelerine karşıt Salih Evcilerli iki kez üst üste Büyük Üstat olarak seçilmiştir.

Görsel 7. Salih Evcilerli Baş Mason giysisi içinde

Salih Evcilerli döneminde Büyük Locanın iç sorunlarını çözmek için uğraştı, Büyük Locayı mümkün oldukça ABD vb. diğer ülkelerin masonların etkilerinden korumaya çalıştı.

Salih Evcilerli Baş Masonluğu döneminde bence çok önemli iki karara imza attı.

O dönemde ABD Columbia Bölgesi Büyük Locası (Grand Lodge of District of Columbia) Üstatlığına Robert Bagir Heyat getirilir. Bagir Heyat, Şah Döneminde İran Milli Petrol Şirketinin Avrupa Direktörü olan, Humeyni sonrasında da İran Devleti tarafından hakkında CIA ajanı olduğu nedeniyle idam hükmü ile aranan, İran vatandaşı Güney Azerbaycan Türk kökenli, atalarının verdiği isimle Müslüman Bagir Heyat, Amerika tarafından İran 'dan kaçırıldıktan / kurtarıldıktan sonra, ABD vatandaşı olduktan sonra aldığı isimle Hıristiyan Robert B. Heyat! Aslı Türk olan Bagir Heyat ABD vatandaşlığını adını Robert olarak alırken Türklüğünü Kafkaslılıkla, Müslümanlığını da Hıristiyanlıkla değiştirdi. HKEMBL eski yöneticilerinden, Yüksek Şûra 33.º masonlarından biri, özel bir konuşmamızda, Robert B. Heyat 'ın CIA ajanı olduğunu ve her tarafı karıştırdığını söylemişti. Kendisi İngiltere Birleşik Büyük Locasının (İngiltere BBL) Türkiye 'de güvendiği tek masondu. Bir birlerini iyi tanımaları normal değil mi?

ABD Derin devletinin bir projesi olarak Washington bölgesinde faaliyet gösteren Columbia Bölgesi Büyük Locası (Columbia BBL) Büyük Üstatlığına Robert B. Heyat getirilir ve Büyük Loca dönüştürülür; 250 yıllık geçmişinde, kuruluş Anayasasında yer aldığı biçimde İngilizce 'den başka dilde çalışan loca kurulmasına izin verilmeyen Columbia BBL anayasası değiştirilir ve bir anda 30 'dan fazla farklı dilde faaliyet gösteren yüz civarında

yeni loca kurulur. Bu localarındaki amaç, ABD 'ye, başka ülkelerden görevli ya da geçici gelen diplomat, asker, bürokrat, akademisyen ve öğrencileri, kendi dillerinde toplantı yapan (masonlar toplantıya çalışma derler) kişileri yakalamak ve devşirmektir. Ne için devşirmek dersek, ABD emperyalist çıkarları için mason locası ile diye yanıt verilir. Bilindiği gibi kuş avcıları da avlanacakları bölgeye, avlamak istedikleri kuş türünden bir tanesini kafes içinde getirir, onun ötüşüne, haykırılarına gelen özgür kuşları da amaçlarına bağlı olarak canlı ya da cansız avlarlar. Masonların 1700 başlarından bu yana Avrupa ve Amerika 'da yaptıkları tam da budur.

Bu amaçla, Columbia BBL bünyesinde Türkçe konuştuğunu iddia ettikleri iki loca kurulur; HKEMBL ile birlikte Nur Locası ve bir de Azerbaycan Locası. Nur Locası³⁰ kurucuları HKEMBL kıdemli masonları ile Amerika 'da yaşayan ABD vatandaşı ve Türk Vatandaşı Ermeniler 'dir.³¹

Robert B. Heyat liderliğindeki Columbia BBL, Amerika içi için yapılanmasını tamamladıktan sonra, Portekiz, Kuzey Afrika, Balkan, Kafkas bölgelerinde, Amerika emperyalist çıkarları için Amerika masonluğuna bağlı loca ve büyük localar kurmaya girişir. İngiltere B. Büyük Locası bu operasyona destek vermez.

Robert B. Heyat, Paris 'te HKEMBL Baş Masonu Salih Evcilerli ve Büyük Sekreter Mehmet Remzi Sanver ile toplantı yapar, başta Azerbaycan olmak üzere özellikle Kafkaslardaki Masonluğu yayma uğraşı için destek ister. Salih Evcilerli, Robert B. Heyat 'ın buyurgan tavrı ve siyasi amaçlarından rahatsız olur ve masayı terk eder. Bu, Baş Mason Salih Evcilerli 'nin ilk büyük suçudur!

Columbia BBL ve Robert Heyat 'ın yayılmacı hareketleri ve işbirlikçilerini yakında yazacağım. ABD 'de kurulan Nur Locasının kurucular listesini yazmayı planladığım mason emperyalist yayılmacılığı kitabımda vereceğim.

Salih Evcilerli, ikinci Baş Mason döneminde, Türk Milleti adına karar veren yüce mahkeme kararı ile aklanmış ve masumiyeti kesinleşen Kaya Paşakay ve diğer iki masonu Büyük Locaya geri alır, itibarlarını iade eder. Bu da Salih Evcilerli 'nin ikinci büyük suçudur!

Can Arpaç, Asım Ekin ve mevzilerindeki eski baş masonlar, baş mason yardımcılarını kendilerinin savundukları mason ilkeleri ile taban tabana zıt, isyan başlatırlar ve Büyük Üstat Salih Evcilerli 'ye saldırmaya başlarlar.

---

³⁰ HKEMBL ve İsrail Devlet Büyük Locası bünyelerinde de Nur Locası isimli localar bulunmaktadır.

³¹ Kurucular listesini yazmayı planladığım mason emperyalist yayılmacılığı kitabımda vereceğim.

8 Mayıs ve 19 Haziran Konvanları

Can Arpaç, Asım Akin, Celil Lâyiktez komprador cephesi, seçimli olmayan mali ve idari konuların tartışılacağı 8 Mayıs 2010 Konvanında, Büyük Üstada, bırakın mason ilkelerini genel ahlaka ve demokrasi anlayışına sığmayacak biçimde saldırırlar. Hakaretler edilir, çekiçler fırlatılır, alkışla protestolar yapılır ve Büyük Üstattan izin almaksızın toplantı terk edilir. Dahası Salih Evcilerli "istifa etmediği takdirde ibra edilmeyeceği ve mahkemeye verileceği" ile tehdit edilir. Sonuçta Salih Evcilerli baskılara, hakaretlere, saldırgan ve tehditkâr baskılara daha fazla direnemez ve Büyük Üstat / Baş Mason görevinden istifa eder.

19 Haziran Olağanüstü Konvan 'da (Genel Kurul) Remzi Sanver, dönemi tamamlamak üzere Büyük Üstat seçilir³².

M. Remzi Sanver, masonik yaşamında da, İngiltere B. Büyük Locasına uzak, hatta ters, Amerikalı masonlara, özellikle ABD'nin yurt dışında çıkarları için görevli Columbia Bölgesi Birleşik Büyük Locasına çok yakındır. Bu nedenle, İ. Bilgi Üniversitesi, Amerikalıların eline geçince, daha önceden hiçbir üniversite idari görevi ve deneyi olmadan rektör yapılması şaşırtıcı değil! Ancak, Bilgi Üniversitesinden ayrıldıktan sonra, Rektörlük dönemine dair bazı yolsuzluk savları değişik sanal ve basılı medya ortamlarında yer almakta.

³² M. Remzi Sanver 'in Baş Mason seçildiği 2010 yılındaki Konvan 'da diğer adaylar; Ahmet Sezer Engin, Cevad Gürer, S. Ahmet Kalın ve Önder Öztürel.

Önder Öztürel de, Yaşar Aysev gibi 1 kez yenilmekle Büyük Locadaki konumlarını anlamayıp, ikinci kez aday olup, gene kaybedenler kulübünden.

BÜYÜK ÜSTATLIK DÖNEMİ

Remzi Sanver, İzmir Vadisindeki inşaat yolsuzlukları tartışmaları sonrasında, olağanüstü hal içinde kurtarıcı olarak Büyük Üstat olarak seçildi.

Türkiye içi ve dışında Mason Tarikatını yayan stratejiler

Büyük Üstat olarak Türkiye içinde yayılcı bir strateji izledi. Remzi Sanver döneminde; Atatürk tarafından mason localarının kapatılması sonrasında Anadolu `daki yapılarını kaybeden masonları, yeniden Anadolu `ya yaymak için yeni plan hazırladı ve Anadolu şehirlerinde localar kurmaya başladı. Bu şehirlerin, 1. Dünya savaşı sonrası Ermenilerin katliamlar yaptıkları şehirler olması dikkat çekicidir: Kayseri / Ürgüp, Gaziantep, Hatay... ile Trakya. Adana-Mersin ve Eskişehir şehirlerinde de var olan localar desteklenip, yeni localar açıldı.

Mason Tarikatının yayılcı, misyoner ve istilacı karakterini eyleme geçireceğini baş mason olur olmaz, açıklamıştı. Sebat Locası Yayını Sebat Hür düşünce Formu, Sayı 1, Ekim 2012 Bülteni söyleşiden;

"[Vedit Ergin]³³: Türkiye'de Masonluğun büyük şehirler dışına da yayılması konusunu, nicelik-nitelik kavramlarıyla bağlantılı olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

*[Remzi Sanver]: Türkiye'nin hızlı sosyolojik dönüşümü içerisinde, Masonluğun metropollerle ve aslında belirli bir sosyal sınıfla sınırlı kalması, bizi yarının Türkiye'sinde marjinalleştirir, işlevsiz hale getirir. Ülkemizin geleceğinde anlamlı bir yere sahip olmak istiyorsak, kapımızın, üyelik şart ve standartlarımızı sağlayan her insana, hangi sosyal sınıftan olursa olsun, açık olması gerekir. Böyle insanlar Türkiye'nin her yerinde vardır. Bunlara ulaşmak uzun soluklu bir stratejiyi gerektirir. **Bu, Masonluğun Türkiye'ye yayılması stratejisidir ve bu konu Masonluğun ülkemizdeki geleceği açısından merkezi öneme sahiptir.**³⁴*

Tesviye Dergisinde söyleşiden;

*"Ayrıca Masonluğun Türkiye'de yayılmasını önemsiyorum. Yayılmaktan kastım, üç büyük şehirde sayıların artması değildir. Bu da güzel bir şey ama **Masonluğun Türkiye'de çok daha fazla noktada faaliyet gösteriyor olması çok önemli. Bakınız; 1930'larda Gaziantep'te, Elazığ'da Localar vardı. Eğer Masonluk bir nuru, bir ışığı harici âleme yayma misyonuysa, elbette ki bunun Türkiye'nin belirli noktalarıyla sınırlı olmaması gerekir.***

---

³³ Vedit Engin

³⁴ Sebat Locası yayını, Sebat Hür Düşünce Forumu, Ekim 2012, sayı 1, sayfa 1.

Görsel 8. Mehmet Remzi Sanver, Baş Mason

*Dolayısıyla ben on yıl içerisinde yaş ortalaması daha da gençleşmiş; çok köklü bir geleneği bu gençlerle geleceğe taşıyan; her türlü fikrî sohbetin hür bir ortamda yapılabildiği bir entelektüel cazibe merkezi oluşturmuş ve Türkiye'nin gitgide artan sayıda noktasında faaliyet gösteren bir Türk Masonluğu görüyorum. Ve tabii şunu da söyleyebiliriz: bir Büyük Loca'nın dünyayla ilişkilerde olan itibar ve ağırlığı, onun kendi ülkesinde ne kadar güçlü ve önemli olduğuyula ilişkilidir. Dolayısıyla Türkiye'de geliştikçe, uluslararası ilişkilerde de zaten var olan ağırlığı ve itibarı daha da artacaktır.*³⁵

LEFKOŞA LOCASI ZİYARETİ

21 Mayıs 2011 tarihinde, 117 no'lu Güney Yıldızı Locası, 1001 no'lu Lefkoşa Locasını (KKTC) ziyaret etti.

19-22 Mayıs tarihleri arasında Hemşirelerle birlikte düzenlenen ziyarete, Büyük Üstat Remzi Sanver de katılarak destek verdi.

Türkiye'den farklı Localardan birçok Kardeşin katıldığı toplantıda, Kıbrıs'ta çalışma yapan (İngiltere Birleşik Büyük Locasında bağlı) Bella Pais Locasından iki kardeşin katılmış olması sevindirici oldu.

Ziyaretten çok memnun olduklarını belirten Lefkoşa Locası Üstad-ı Muhteremi Ertan Tatlıcıoğlu KKTC'ye gelen tüm Kardeşleri cumartesi günü yapılan çalışmalarına davet etti. (Her ayın üçüncü Cumartesi)

*"21 Mayıs 2011 tarihinde, 117 no'lu Güney Yıldızı Locası, 1001 no'lu Lefkoşa Locasını (KKTC) ziyaret etti. 19-22 Mayıs tarihleri arasında Hemşirelerle birlikte düzenlenen ziyarete, Büyük Üstat Remzi Sanver de katılarak destek verdi. Türkiye'den farklı Localardan birçok Kardeşin katıldığı toplantıda, Kıbrıs'ta çalışma yapan (İngiltere Birleşik Büyük Locasında bağlı) Bella Pais Locasından iki kardeşin katılmış olması sevindirici oldu. Ziyaretten çok memnun olduklarını belirten Lefkoşa Locası Üstad-ı Muhteremi Ertan Tatlıcıoğlu KKTC'ye gelen tüm Kardeşleri cumartesi günü yapılan çalışmalarına davet etti. (Her ayın üçüncü Cumartesi)"*³⁶

³⁵ Tesviye Dergisi, Ocak 2011, sayı 81, sayfa 6

³⁶ Tesviye Dergisi, Ekim 2011, sayı 83, sayfa 50

Mehmet Remzi Sanver, yönetimde olmaya başladıktan sonra ve baş masonluğunda Amerikalı derin kardeşleri ile birlikte, Anadolu'ya ve Balkan – Kafkaslara yayılma stratejisini etkin ve saldırgan biçimde uyguladı. M. Remzi Sanver'in baş mason olduğu 2014'de büyük kentlerde ve Anadolu içinde loca açılması, mason tarikatının örgütünün kanser gibi yayılması hızlandırıldı.

Balkan ve Kafkas coğrafyalarında, Amerika derin devletinin emperyalist amaçlarına hizmet için yapılandırılmış Columbia BBL ve Büyük Üstadı Hıristiyan – Kafkaslı Robert B. Heyat ile omuz omuza mason tarikatını yaymak, yeni loca ve büyük localar kurmak üzere etkin işbirliğine girdi. Azerbaycan, Ermenistan, Ermeni işgalindeki Karabağ, Arnavutluk, Gürcistan ve KKTC 'de localar kurdu, büyük localar kurulmasına destek verdi. Azerbaycan'da mason localalarının kurulması yasal olarak yasaktır. Ancak masonlar, otellerde yasa dışı toplanmaktalar. Azerbaycan Büyük Locası ve Yüksek Şûrası, Columbia Bölgesi Büyük Locası eski baş masonu Robert Heyat³⁷ liderliğinde, Fransa, Rusya, Yunanistan, Romanya ve Türkiye HKEMBL mason örgütlerinin katılımı ile kurulmuştur.

Almanya'da Amerika Kanada Büyük Locası (American Canadian Grand Lodge)³⁸, 2. Dünya Savaşı sonrası Almanya 'yı işgal eden ve halen Almanya 'da Amerika – Kanada askeri üstlerinde görevli askeri ve sivil personelin kurduğu ve üye olduğu büyük locadır. Amerika – Kanada Büyük Locasında, NATO ve Amerika askerleri masonların altında, Duesseldorf da Anadolu Locasını kurarlar. Loca kutsama töreni ile görevlilerin görevlerine başlama (İs 'ad) töreni 15 Eylül 2012 Cumartesi günü Amerika – Kanada Büyük Locası Büyük Üstadı ve HKEMBL Büyük Üstadı Remzi Sanver'in huzurunda yapıldı. İlgili Büyük Loca dedikleri Amerikalı asker masonlar. İsmi vermemişler.

---

³⁷ Aslı İranlı Şii Müslüman, Azerbaycan Türkü Bagir Heyet olan, doğduğu büyüdüğü ülkesinde vatan haini ve CIA ajanı olarak idamla hükümlü olan, ABD görevlisi kendisini Hıristiyan Kafkas kökenli olarak tanıdan Robert Heyat önderliğinde

³⁸ <https://pub.acgl.eu/index.php/grand-lodge/constituent-lodges> ,
<https://info.acgl.eu/html/publications/Approaching%20the%20Portals.pdf> ,Erişim 23.10.2019

Almanya'da Frankfurt şehrinde Türkçe olarak çalışmakta olan Türkay Locasından sonra Düsseldorf şehrinde yine Türkçe olarak çalışacak olan Anadolu Locasının kuruluş çalışmaları tamamlandı.

A.C.G.L. (American Canadian Grand Lodge)'a bağlı olarak Düsseldorf'da Logenhaus; Umlandstrasse 38, 40237 adresinde, her ayın ikinci Cuma günü toplanacak olan Anadolu Locasının tahsis töreni ile seçilmiş görevlilerin İs'ad Töreni 15 Eylül 2012 Cumartesi günü ilgili obediyanın Büyük Üstadı ve HKEMBL Büyük Üstadı Remzi **Sanver**'in huzurunda yapıldı.

Kuruluşa büyük destek veren Yunus Emre ve Türkay Locası kardeşleri ve Avrupa'da çeşitli localarda çalışan kardeşlerimizin yanında, Büyük Görevliler Kurulumuz da geniş katılımı bu törende yer aldı.

Kurucu Üstadı Muhterem Mustafa Çetinkol, Seçilmiş Üstadı Muhterem Bülent Kuzkaya'nın İs'ad törenini; Bülent Kuzkaya da görevli kardeşlerinin İs'ad törenini gerçekleştirdi. Üstadı Muhterem kapanış konuşma-

sında, kardeşlik zincirimizi güçlendirecek ve Almanya'da çok önemli bir misyon üstleneceğine inandığımız bu oluşumun gerçekleştirilmesinde büyük emekleri olan tüm kardeşlere en derin sevgi ve saygılarını sundu.

MART | 34
2013

"Almanya'da Frankfurt şehrinde Türkçe olarak çalışmakta olan Türkay Locasından sonra Düsseldorf şehrinde yine Türkçe olarak çalışacak olan Anadolu Locasının kuruluş çalışmaları tamamlandı. A.C.G.L. (American Canadian Grand Lodge) 'a bağlı olarak Düsseldorf'da Logenhaus; Umlandstrasse 38, 40237 adresinde, her ayın ikinci Cuma günü toplanacak olan Anadolu Locasının tahsis töreni ile seçilmiş görevlilerin İs'ad Töreni 15 Eylül 2012 Cumartesi günü ilgili obediyanın Büyük Üstadı ve HKEMBL Büyük Üstadı Remzi Sanver'in huzurunda yapıldı.

Kuruluşa büyük destek veren Yunus Emre ve Türkay Locası kardeşleri ve Avrupa'da çeşitli localarda çalışan kardeşlerimizin yanında, Büyük Görevliler Kurulumuz da geniş katılımı bu törende yer aldı.

Kurucu Üstadı Muhterem Mustafa Çetinkol, Seçilmiş Üstadı Muhterem Bülent Kuzkaya'nın İs'ad törenini; Bülent Kuzkaya da görevli kardeşlerinin İs'ad törenini gerçekleştirdi. Üstadı Muhterem kapanış konuşmasında, kardeşlik zincirimizi güçlendirecek ve Almanya'da çok önemli bir misyon üstleneceğine inandığımız bu oluşumun gerçekleştirilmesinde büyük emekleri olan tüm kardeşlere en derin sevgi ve saygılarını sundu.³⁹

³⁹ Tesviye Dergisi, Mart 2013, sayı 87, sayfa 34

Avrupa'da Yaşayan Türk Masonlar Kurultayı Frankfurt'ta Gerçekleştirildi

Büyük Üstat Remzi Sanver ve Amerikan-Kanada Büyük Locası Büyük Üstadı Paul D. Litteral Jr.'un yanısıra Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Türkiye Büyük Locası Büyük Görevliler Kurulu üyelerinin de katıldığı kutlamalar bir kokteyli ile sona erdi.

Geleneksel hâle gelen ve bu yıl üçüncüsü düzenlenen "Avrupa'da Yaşayan Türk Masonlar Kurultayı", 5 Kasım 2011 tarihinde Almanya'nın Frankfurt kentinde gerçekleştirildi. Avrupa'nın pek çok ülkesinden gelen 174 kardeş'in katıldığı Kurultay'a, Türkiye'den de Çağrı Locası Üstadı Muhterem'i Abidin Lütfi Demir'in organizasyonu ile 36 kardeş'in katılımı sağlandı. Türkay Locası'nın evsahipliği yaptığı Kurultay, Frankfurt'ta faaliyet gösteren Zur Einigkeit Locası'nın tahsis ettiği mabet'te yapılan çalışmayla unutulmaz anlara sahne oldu. Kurultay'a Büyük Üstat Remzi Sanver ve Amerikan-Kanada Büyük Locası Büyük Üstadı Paul D. Litteral Jr.'un yanısıra Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Türkiye Büyük Locası Büyük Görevliler Kurulu üyeleri de katıldılar. Çalışmanın ardından gerçekleştirilen muhteşem kokteylde, Büyük Üstat Remzi Sanver, Büyük Üstat Paul D. Litteral Jr., Türkay Locası Üstadı Muhterem'i Tayfun Çilingir ve Loge Zur Einigkeit Üstadı Muhterem'i Reşit Resuloğlu birer konuşma yaptılar. Bir sonraki Kurultay'ın 2012 yılı Haziran ayında Bükreş'te gerçekleştirileceği belirtildi.

"Geleneksel hâle gelen ve bu yıl üçüncüsü düzenlenen "Avrupa'da Yaşayan Türk Masonlar Kurultayı", 5 Kasım 2011 tarihinde Almanya'nın Frankfurt kentinde gerçekleştirildi. Avrupa'nın pek çok ülkesinden gelen 174 kardeşin katıldığı Kurultay'a, Türkiye'den de Çağrı Locası Üstadı Muhterem'i Abidin Lütfi Demirin organizasyonu ile 36 kardeşin katılımı sağlandı. Türkay Locası'nın ev sahipliği yaptığı Kurultay, Frankfurt'ta faaliyet gösteren Zur Einigkeit Locası'nın tahsis ettiği mabet'te yapılan çalışmayla unutulmaz anlara sahne oldu. Kurultay'a Büyük Üstat Remzi Sanver ve Amerikan-Kanada Büyük Locası Büyük Üstadı Paul D. Litteral Jr.'un yanı sıra Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Türkiye Büyük Locası Büyük Görevliler Kurulu üyeleri de katıldılar. Çalışmanın ardından gerçekleştirilen muhteşem kokteylde, Büyük Üstat Remzi Sanver, Büyük Üstat Paul D. Litteral Jr., Türkay Locası Üstadı Muhterem'i Tayfun Çilingir ve Loge Zur Einigkeit Üstadı Muhterem'i Reşit Resuloğlu birer konuşma yaptılar. Bir sonraki Kurultay'ın 2012 yılı Haziran ayında Bükreş'te gerçekleştirileceği belirtildi."⁴⁰

⁴⁰ Tesviye Dergisi, Mart 2012, sayı 85, sayfa 49

ABD 'de Columbia Bölgesi Büyük Locası bünyesinde Türkçe konuşan loca kisvesi altında ağırlıklı olarak ABD ve Türk vatandaşı Ermenilerden oluşan Nur locası kurulmasını destekledi.

HKEMBL 'den bu ülkelerde yasa dışı ve Türkiye içinde localar kurulması eyleminin etkin üyeleri, Yahudi, Sabetaycı, açık ve gizli Ermeni kökenli masonlardır. Bu konu çok ayrıntıları ile başka bir araştırma yazımın konusudur, onu da ayrı bir çalışma olarak yayımlayacağım.

Üç büyük kentte birçok yeni loca, Ankara ve Bodrum 'da İngilizce toplanan localar, Trakya, Çorlu, Kayseri, Adana, Mersin, Hatay, Gaziantep için localar, Azerbaycan için Hazar locası kuruluşları... Amerika işbirlikçisi komprador masonlar M. Remzi Sanver 'in belirttiği "strateji" çerçevesinde örgütlenmeye, yayılmaya çalışıyorlar.

Masonluk uluslararasıdır

"Bu yıl üçüncüsü gerçekleştirilen Masonoloji Sempozyumu '21'inci Yüzyılda Masonluğun Önemli Konuları" ana temasıyla, 27 Nisan 2013 tarihinde, İzmir'de toplandı. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası himayesinde yapılan sempozyum; İzmir Vadisi Başkanı Pek Muhterem Levent ÖZBAKKALOĞLU Kardeşimizin ev sahipliğinde, Ege Muhterem Locası Üstadı Muhterem'i Muhterem Mert ÖZBAKKALOĞLU Kardeşimiz ve Loca Kardeşlerinin özenli ve başarılı organizasyonu ile gerçekleşti. HKMBL dışındaki Masonik kuruluşlara da açık olarak gerçekleştirilen sempozyum; yoğun ilgi ve tahminen 350 katılımcıya yaklaşan geniş katılım ile dikkat çekti."

Görsel 9. Masonoloji Çalıştayı Katılımcıları

Sempozyuma konuşmacı olarak Büyük Üstat En Muhterem Remzi SANVER ve Yavuz Selim AĞAOĞLU Kardeşlerimiz ile birlikte, İngiltere Birleşik Büyük Locası ve Internet Locası 9659 mensubu John BELTON, Fransa Büyük Locası ve Fransız Mason Akademisi mensubu Michael SEGALL, Pennsylvania Büyük Locası üyesi Thomas JACKSON ve Almanya Birleşik Büyük Locaları mensubu Rudiger TEMPLIN Kardeşler de katıldılar.⁴¹

Toplantıya çağrılı olanlara bakar mısınız; İngiltere, Fransa, Amerika 'dan iki, biri Pennsylvania'dan masonlar. Yerli konuşmacı masonlar ise iki Sabetaycı; baş mason Mehmet Remzi Sanver ve baş masonluğa hazırladığını düşündüğüm İzmir'den Sabetaycı Yavuz Selim Ağaoğlu!

Tesviye Dergisini kapattı

Amerika masonlarının işbirlikçisi M. Remzi Sanver, İngiliz masonluğuna yakın Türk vatandaşı mason Celil Lâyiktez yönetimindeki Tesviye Dergisi yönetimine el koyar, sonra da kapatır.

Büyük Loca Tüzüğüne Kökten Değiştirdi

Remzi Sanver büyük loca tüzüğünde çok köklü değişiklikler yaptı, yeniden yazdı ve bunu da Konvan 'da biraderlerini kandırarak, "oyun teknikleri" kullanarak, kardeşlerinin demokratik haklarını yok sayarak onaylattı. Bunu da yazdığı kitabında gururla anlattı.

Kadın Meselesi

"Masonlukta kadın konusu çatımız altındaki, üstadı muhteremin de isabetle teşhis ettiği gibi, en hafif tabiriyle hassas konulardan bir tanesidir. Bunun çatımız altında çok fazla konuşulmasından hoşlanmayız. Belki biraz kadınları üye almadığımız için hemşirelerimize karşı bir mahcup halimiz vardır. Bu konular açıldığı zaman genel tavır, işin etrafından dolanmaktır. Ne bileyim, bir Tenue Blanche'da bir hemşiremiz bu soruyu sorarsa, çoğu zaman, "Niye kadınlar mason olmuyor?" diye sorarsa; ona çoğu zaman, 'Mason olmak mükemmel olmaya çalışmaktır, siz zaten mükemmelsiniz.' gibi şüphesiz zarif ama sorunun hiçbir surette cevabını içermeyen bir yankı gelir. Eğer bizim resmi toplantılarımızda bir birader bunu sorarsa, hele biraz da gençse, zaten kaşlar çatılır, o birader de sorusunu sorduğuna çoğu zaman pişman olur. (...)⁴²

Diyen Baş mason, uzun konuşmasında konunun etrafında dolanır, dünyada kadın masonlar olduğunu uzun uzun anlatır ama neden İngiliz masonluğunda kadın olamayacağına dair tek sözcük etmez.

---

⁴¹ Sebat Locası yayını, Sebat Hür Düşünce Forumu, Nisan 2013, sayı 3, sayfa 129-30.

⁴² Günışığı Muhterem Locası "Tenue Blanche" (Beyaz Geceler) Konuşması 7 Kasım 2010

Öz Türkçe Karşıdır

Hür masonların, Amerika masonlarının dostu ve işbirlikçisi, son yılların *proje* baş masonu Mehmet Remzi Sanver, tüm konuşma ve yazılarında, artık yaşamayan Osmanlıca ve eski sözcüklerle, günümüz Türkçesinden geri bir dil kullandığına da dikkat çekmek isterim. Genel Kurullarında, tümünden değiştirdiği Büyük Loca tüzüğünü onaylatmak için, kardeşlerini aldatan, kandıran; bunu da kitapçık yazarak anlatan baş mason Mehmet Remzi Sanver, Türkçe karşıdır!

HKEMBL tüzüğünde "Üstadı Âzam" diye bir unvan yok. Ama komprador kimlikli Remzi Sanver Osmanlıcasını kullanır.

Kurulduğu ülkenin milli kimliğine bağlı İngiltere, Almanya, Amerika... gibi ülkelerde ulusal dil dışında loca kurulmasına izin verilmez. Oysa HKEMBL ve ÖMBL bünyelerinde İngilizce, Fransızca, Rumca, Almanca dillerinde toplantı yapan localar var ne yazık ki. Sömürge ülke mantığı bunu getiriyor. Masonların bize bakışı budur!

Humanitas 50.Yıl Önlüğünü Taktı...

Türk Masonluğu'nun dünyaya açılan önemli pencerelerinden biri olan, çalışmalarını kuruluşundan itibaren hiç aksatmadan Fransızca olarak sürdüren 33 no.lu HUMANITAS Locası 25 Ekim 2011 Salı günü kuruluşunun 50'inci yılını görkemli bir törenle kutladı. 30 Eylül 1961'de Türkiye Büyük Locası'nın aldığı karar doğrultusunda, 24 Ekim 1961 günü ilk toplantısını icra eden HUMANITAS kuruluş felsefesi doğrultusunda, Gerçek'in aranması, Masonluk prensiplerinin, tarihinin ve sembollerinin incelenmesi ve irdelenmesi çalışmalarına, entelektüel kaliteden taviz vermeden ve ilk heyecanını kaybetmeden 50 yıldır devam etmektedir.

50. Yıl kutlamalarına Büyük Üstat Remzi **Sanver** ve Ömer Köker, Ahmet Erman, Bülent Akkan, Nezih Onat ile Arif

*"Türk Masonluğu 'nun dünyaya açılan önemli pencerelerinden biri olan, çalışmalarını kuruluşundan itibaren hiç aksatmadan **Fransızca** olarak sürdüren 33 no.lu HUMANİTAS Locası 25 Ekim 2011 Salı günü kuruluşunun 50'inci yılını görkemli bir törenle kutladı. 30 Eylül 1961'de Türkiye Büyük Locası'nın aldığı karar doğrultusunda, 24 Ekim 1961 günü ilk toplantısını icra eden HUMANİTAS kuruluş felsefesi doğrultusunda, Gerçek'in aranması, Masonluk prensiplerinin, tarihinin ve sembollerinin incelenmesi ve irdelenmesi çalışmalarına, entelektüel kaliteden taviz vermeden ve ilk heyecanını kaybetmeden 50 yıldır devam etmektedir..."⁴³*

Fetö PDY Terör Örgütü üyesi 33.° Mason Aydın Sefa Akay

Basına da yansıyan Mason ve PDY Fetö Terör Örgütü üyesi Aydın Sefa Akay; Birleşmiş Milletler (BM) Uluslararası Ceza Mahkemeleri Rezidüel Mekanizması (Uluslararası ceza mahkemelerinin soykırım davalarına bakan mahkemesi) Hâkimi. Aydın Sefa Akay, Remzi Sanver'in Baş Mason olduğu dönemde Azerbaycan'da mason Büyük Locası kurulması için Hazar Locası kurulması projesinde de yer almış; Hazar locasına Büyük Loca Gözlemcisi olarak atanmıştı.

⁴³ Tesviye Dergisi, Mart 2012, sayı 85, sayfa 52

TV'de Fatih Altaylı Teke Tek Programına çıkar

Görsel 10. Baş mason M. Remzi Sanver, Teke Tek Programında

Mason Ahmet Örs'e açıklar.

*"Ayrıca, son beş, altı yıl içinde Büyük Locamız Türkiye'nin aydın kesimlerinin nezdinde de yıprandı maalesef. Bütün bunları alt alta koyduğumuzda, harici âleme karşı güçlü bir duruş sergilemek ihtiyacını hissettim. Hem Masonluğa karşı önyargısız bir şekilde bilgi almak isteyenlere o bilgiyi sunmak, hem de Türkiye Büyük Locası'nın yaşanmış olan idari sıkıntılarının sonlandığını harici âleme ifade etmek istedim. Onun dışında, bu şekilde kamuoyuna çıkmanın Kardeşlerin de motivasyonunu yükselteceğini düşündüm."*⁴⁴

Batı Doğru Milli Kimliğimiz Yanlıştır

Baş mason Mehmet Remzi Sanver;

"Biz dünya ile entegre bir masonluk yapma iddiasındayız. Eğer bu iddiada isek, evrensel normlar çerçevesinde masonluğumuzu uygulamalıyız. Yerel renklerimizle evrensel normların çelişip çelişmediğini anlama noktasında ben şöyle bir ölçüt kullanılmasında yarar görürüm: Bizim kendi anlayışımızdaki bazı söylemlerin Batı dillerindeki karşılıklarına bakmalıyız.

*Söylemlerimizin o dillerde karşılıklarını bulamıyorsak, onlar hiçbir anlam taşımıyorlarsa eğer, o zaman bu söylemler bizim sistemimiz içinde birer icattır. Böylesi durumlar, bizim için gerçekten sıkıntı verici durumlardır."*⁴⁵

⁴⁴ Tesviye Dergisi, Ocak 2011, sayı 81, sayfa 6

⁴⁵ Osman Çallı, Büyük Üstat Remzi Sanver ile söyleşi

Kral – Peygamber Süleyman

Mason terminolojisine göre, Yahudi Tanrısının isteği ile Tanrı için ilk tapınağı yaptığı için Yahudi Tanrısı Kral Süleyman'ı kutsamış. İsrail oğulları, tüm tarih içinde bir kez, çok kısa bir süre, birliklerini sağlamış, tek krallık içinde buluşmuşlar; İsrail Krallığı. Yahudilere vaat edilmiş topraklar, işte o birleşmiş İsrail Krallığının topraklarıdır. Yahudilerin birliğini sağlayan Kral Davut, tarihin en kan dökücü zalim krallarından birisidir. Süleyman'ın babası Davut, tapınağı yapmaya niyetlenir ama çok kan dökücü zalim bir kral olduğu için yaratıcı, onun yapmasını istemez. Yahudilerin Tanrısı, Davud'a tapınağını yaptırmamakta haklı ama onu kral yapan da kendisi. Ne yaman çelişki bu? Tanrı için tapınağı Davut'un oğlu Süleyman yapar. Süleyman; Davut'un karısına göz koyduğu için, kocasını savaşa göndertip öldürttüğü bir komutanının karısından doğmuş oğludur.

Masonlar, tarihteki tek birleşik İsrail devletinin Kralı Süleyman'ı, mason locası yöneticisinin simgesi yapmışlar. Üstadı-ı Muhterem ya da Saygıdeğer Üstat denen loca yöneticisi, locasını Kral Süleyman gibi yönetecektir, simgesel olarak Kral Süleyman'ın tahtına oturtulur. İngilizler ve tüm dünya da masonlar, Süleyman'ı Yahudi inancında olduğu gibi Kral olarak kabul ederler. Türkiye'de Hür Masonlar tarafından Remzi Sanver'in Baş Masonluğuna kadar bu şekilde kabul edilmiş, ritüellerinde Kral olarak geçmektedir. Remzi Sanver'in yaptığı tüzüğe göre HKEMBL Hür Masonları, Süleyman'ı Krallıktan Peygamberliğe terfi ettirir. Kral yerine Peygamber! Sanver'in tüzüğünü toptan oylattığı Konvan da geçerli tüzüğe göre karar alınabilmesi için gereken oy, salt çoğunluğun yarısından 1 fazla olmasıdır. Remzi Sanver bu kurala göre hazırladığı tüzüğü maddeleri tartışmadan, toptan oylatır ve az bir oy farkı ile kabul edilir. Ancak yeni tüzükte Tüzük maddeleri salt çoğunluğun 2/3'ünden 1 fazlası oy ile değiştirilebilir. Kendisi eski Tüzük gereği 1/2 oyla tüm tüzüğü değiştiriyor ama kendisinden sonra değişiklik için 2/3 oy zorunluluğu getiriyor. HKEMBL genel kurulunda (Konvan), çok sınırdaki bir oy farkı ile Kral yerine Hz. unvanı yani Peygamber olarak kullanılması kabul edilmiştir.

Sonrasında bu değişikliğe gene HKEMBL Konvanında değişiklik önerisi gelir. Büyük Loca Konvan toplantı raporlarından tartışmayı aktaralım;

"Muhterem Yatkın Gencer Kardeş: Ritüel konusu yıllar itibarıyla yanlış şekillerde gelmiş olabilir. (...) Benim şahsen kabul edemediğim bir hususun bu hazırım da görüşülmesinden benim ve tüm Kardeşlerimin mutlu olacağımı ifade etmek isterim. (...) Mabette kutsal olan kimdir? Üstadı Muhteremdir. Mabette kutsal olan bölge neresidir? Doğudur. Mabette kutsallığın ifadesini yapan, gözdür. Bu neyi remz etmektedir? O da bizce malumdur. Peki, o gözün önünde oturan kişi kimi temsil edebilmelidir? Bir kral mı, yoksa bir peygamberi mi temsil etmelidir? Eğer kral dersek çok ilginç oluyor. Afrika'daki bütün kabilelerin başında da, mesela Hotanto'lann da Bushman'ların da başlarında birer kral var. Ama Masonlar olarak bizim kabullendiğimiz o kutsal kişi hiçbir zaman basit bir kral olamaz.

Eğer Tevrat'ı ele alıyorsanız şu anda yanımdadır. İki kişi'ye Davut'a ve Süleyman'a kral denilmektedir. Ama bu kral demin bahsettiğim kral değildir. King of Heaven'dir⁴⁶. Yani buranın kralı değildir. Zaten Musevilikte çoğu kraldır ve peygamber değıllerdir. **Şimdi biz burada bir peygamber makamına mı is 'ad edilmeyi kabul edeceğiz;** yoksa Kral'ın tahtına mı is 'ad edilmeyi kabul edeceğiz? Eğer öyleyse üçüncü derecede Hatibin okuduğu bir yer var. Gayet açık ve net, mükemmel bir felsefenin ifadesi var. Ne diyor? Adı bilinmez bir peygamberin Mabet yapmak istediği yer için onu seçmedik mi pir olarak? Fenikelilerin Tanrısına tapan, yani puta tapan birisini seçtik. Niye diyor, çok doğru yaptık diyor. Çünkü biz, görünmeyen şeylerden güç almaya çalışan değil, gücünü kendinden alan dürüst ve namuslu olmanın şerefının her şeyden üstün olduğunu kabul eden bir zihniyetin felsefesi içindeyiz.

Şimdi bu felsefe böyle olduğunda, bana göre kral Süleyman denilmesine gönlüm şahsen razı değildir. Ama Kardeşlerim kabul ediyorlarsa ve Üstadı Muhterem makamını peygamberlik makamından çıkarıp krallık makamına dönüştürmek istiyorlarsa benim başka söyleyecek bir şeyim yok Büyük Üstadım."

Büyük Üstad En Muhterem Remzi Sanver Kardeş: (...) Büyük Loca onaylayacak olursa 1 Eylül itibarıyla maddi hatasız olarak ritüellerimiz yürürlüğe koymuş olabiliriz.

Sevgili Kardeşlerim bunu söylerken iki husus var, onları müstesna tutuyorum. Bu iki hususu şimdi paylaşmak istiyorum. Bir tanesi Muh⁴⁷ Yalkın GENCER Kardeşimizin 'Kral Süleyman-Hz. Süleyman' konusudur. Bizim ritüellerimize baktığımız zaman bu konuda git gelleri görürüz. Yani Süleyman bir kral, bir hazret olmuştur. Şu anda mevcut ritüellerimizde Hz. Süleyman diyor. Öneride kral Süleyman var. Biz burada yeni değişiklik öneremeyiz. Çünkü ritüel komisyonundan geçip gelmesi gerekir. Ama eskiyi koruyabiliriz. Ritüeller geçecek olursa ayrı bir oylama yapacağım ve hangi görüş ağır basarsa onu kabul etmiş olacağız.⁴⁸

İkinci oylama da 2/3'den bir fazla oy sağlanamaz ve Hz. Süleyman olarak kalır.

---

⁴⁶ Mason gene Türkçenin içine yabancı dil sözcüklerini sokmayı mârifet saymakta. "King of heaven" ; Cennetin Kralı demektir.

⁴⁷ Muh. : Muhterem, loca yöneticiliği yapmış mason.

⁴⁸ Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Türkiye / 59. Büyük Loca Toplantı Raporu, 11 Mayıs 2013, s 51-53

Baş Mason Remzi Sanver;

*"Sevgili Kardeşlerim Kral Süleyman, Hazreti Süleyman ikilemindeyiz. Mevcut Hazreti Süleyman ifadesinin korunmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, Kral Süleyman olsun diyenler. Yapılan açık oylamada sayım sonrası 226 Kardeş Kral Süleyman için oy kullandığı anlaşıldığı için değiştirmeye gerekli 2/3 oy sayısına ulaşamadığından, mevcut Hazreti Süleyman'ın kalması kararlaştırılmıştır."*⁴⁹

Tüm tüzüğü oylatırken ½ oy çoğunluğunu ararken, Tüzük onayladıktan sonra Peygamber Süleyman değişikliğine itiraz eden kardeşlerin önerisini oylattıktan sonra karar için 2/3 çoğunluk arıyor. Demokratik oylama sisteminin bu kadar yozlaştırıldığı, gerçekte oy verenlerin özgür iradesinin yok edildiği başka bir oylama ne gördüm ne duydum. Baş Mason kardeşlerinin gözlerinin içine baka baka oyun oynuyor, dalga geçer gibi istediğini kabul ettiriyor. Bir tanesi de kalkıp, "bu saçmalaktır, delegelerin tercihinin gasp edilmesidir" diyemiyor. Masonların demokrasiyi savunduklarını söyleyenin, önce bu oylamayı açıklaması gerekir.

Burada hemen sormak istiyorum. Localarda Loca Başı / Üstadı Muhterem Peygamber Postuna / Tahtına mı İs 'ad edilmekte yani tahta çıkarılmaktadır. İncamıza göre Peygamberi Allah seçer, sıradan bir masona nasıl Peygamber / Hz. denebilir? Bir Müslüman bunun manevi anlamını nasıl kabul edebilir?

Müslüman inancında, son peygamber **Hz. Muhammet**'tir ve **Kur'an-ı Kerim**'de belirtilen peygamberler dışında hiçbir insan peygamber olarak ifade edilemez, simgesel olarak bile olsa Peygamber Postuna oturamaz.

---

⁴⁹ Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Türkiye / 59. Büyük Loca Toplantı Raporu, 11 Mayıs 2013, s 51-53

İngiltere Birleşik Büyük Locası, Masonların Kutup Yıldızıdır

İngiltere B. Büyük Locası, geleneksel denilen masonluğun **değişmez kutup yıldızıdır**. Türkiye masonları, kendilerini adam yerine, pardon mason yerine koyup, tanışınlar diye 1965'lerde her türlü ödünü vermediler, İngiliz masonlarının yalancı, sahtekâr vb. ağır hakaretlerine ses çıkarmamış, köle psikolojisi içinde boyun eğdiler. Yeter ki, İngiliz Masonları, Türkiye 'de HKEMBL 'nı mason olarak kabul etsin, tanışın diye.

Yüksek Şûranın Baş masonlarından Sahir Erman, İngiliz efendilerine sadakatte, en önde gidiyor;

*"Nihayet her bir devletin milli hâkimiyet esasına bağlı oluşu, yabancı bir obediyanca bağlı olan Masonik bir teşekkülün kurulmasına hiç de küçümsenmeyecek bir engel teşkil etmekte idi. **İşte bu üç büyük engeli, yani dil, din ve devlet ayrılığının Masonluğu parçalamaları tehlikesini bertaraf edebilmek için Landmarklara sıkı surette sadık kalmak ve bu sadakatin ortadan kalkıp kalkmadığına karar verecek, aradaki yorum ve tatbikat farklılaşmasını giderecek bir Regülâtörü kabul etmek gerekir. İşte Ana-Loca kavramı ve ilk kurulan Büyük Loca olması itibariyle İngiltere Büyük Locasına böyle bir rolün verilmesi bu zaruretten doğmuştur.***

Demek oluyor ki Geleneksel Masonluk deyimi, Landmarklara bağlı ve İngiltere Büyük Locası tarafından tanınmış bir Mason topluluğunu ifade eder.⁵⁰

Görüyor musunuz Mason Baş nasıl açıkça söylüyor. Dil, din ve devlet farklılıkları masonluğu parçalayabilir. Bunun önüne geçmek için de hepsinin üstünde İngiltere B. Büyük Locası'na tapmak gerekir. Milli masonluk diyenler?

Bir başka Baş mason ve 33.° mason Hayrullah Örs, İngiliz masonları önünde kendilerini tanışın diye, nasıl secdeye eğiliyor ve tanıdıkları için nasıl böbürleniyor;

*"İngiltere Büyük Locasının bir Büyük Locayı muntazam olarak tanımmasının ne demek olduğunu size uzun boylu açıklamam gerekmez. Bu işin bundan 253 sene önce kurucusu olmak sıfatıyla **İngiltere Büyük Locası, Masonluk göğünde kutup yıldızı gibi şaşmaz bir yol gösterici gibidir.**⁵¹ Büyük Loca olarak kurulan her müesseseyi kolay kolay tanımaz. Hele gayrimuntazam Localarla ilişkisi olan veya kökenini bunlara bağlayan Büyük Locaları asla. Bizim iyi niyetimizin sonucu olarak bu iş de tamamlanmış oldu. Daha 1956 yılında, dünya intizamsız Büyük Locaları listesinde adının yanında «menşei belli olmayan ve egemenliği bulunmayan bir kurul» kaydını gördüğümüz Büyük Locamız için bu, gerçekten sevinçli bir durumdur. 14 Kasım 1970 tarihinde toplanan Büyük Loca Umumi*

⁵⁰ Çağımızda Geleneksel Masonluk, Sahir Erman, Mimar Sinan Dergisi sayı 16, sayfa 7-19.

⁵¹ Baş masonun İngiliz efendilerine imanına bakın.

Heyeti yıllardan beri sürüp gelen bir meseleyi de bir günde, büyük yorgunluk ve emekler pahasına sona erdirdi: muntazam bir Büyük Locaya yaraşır bir Anayasayı kabul etti.

Artık kendimizi tamimiyle, gerçek masonca faaliyetlere vermeliyiz.”⁵²

YŞ Mason başı Sahir Erman ve Büyük Loca Baş Masonu Hayrullah Örs gerçeği saklamadan, dosdoğru ortaya koyarken, Baş Mason Mehmet Remzi Sanver, bu gerçeği saklayacağım diye bakın nasıl çarpıtıyor;

*"Meseleye bu perspektiften bakıldığı zaman, on birinci dipnotta sormuş olduğumuz 'muntazam masonluk kavramı İngiltere Birleşik Büyük Locanın tekelinde midir?' sorusunun da cevabı kendiliğinden ortaya çıkar: Elbette ki hayır. Zira İngiltere Birleşik Büyük Locası **intizamın ilkelerini belirlememiş, sadece kaleme almıştır. Muntazam masonluk camiasının mensubu olan diğer Büyük Localar da bu ilkeleri **İngiltere Birleşik Büyük Locası tarafından tanınmak için değil, masonluğun öyle olması gerektiğine inandıkları için benimsemektedirler. Bunun aksini düşünmek mümkün olmamalıdır.**"⁵³***

Baş Mason ne diyor, tutarsızlığı ve çarpıtmayı anlamak mümkün değil. İngiltere B. Büyük Locası kaleme alıyorsa, belirleyen kim? Gökten vahiy mi geliyor? Diğer büyük localar nereden biliyorlar, öyle olması gerektiğini? Akıl ötesi söyledikleri.

Ya şu söze ne denir;

"İngiltere Birleşik Büyük Locası tarafından tanınmak için değil, masonluğun öyle olması gerektiğine inandıkları için benimsemektedirler."

Bir tutarlılık var mı bu sözlerde? Dünyadaki masonlar değişen kuralları, İngilizlerden önce hiç akıl edemezler, ne hikmetse İngilizler akıl edip, değiştirdince de hemen anlarlar, öyle olması gerektiğini... Sanver hızını alamaz buyurur; *"Bunun aksini düşünmek mümkün olmamalıdır!"* Türkçe kurallarına göre, ne ifade doğru ne gramer. Üstüne ruhani bir kesinlik ve emir var. Baş mason üstelik akademisyen, Soros Üniversitesinde de Rektörlük yapmış biri. Nesnel olarak değerlendirenler, eski Rektör ve Baş masonun düştüğü bu komik duruma güler.

Mehmet Remzi Sanver'in yazılarını, kitaplarını okuduğunuz zaman, oyun kuramları üzerinde çalıştığı için midir, sıkça yazılarında oyunlar yapmaya bayıldığını görürsünüz. Okurun zekâsıyla dalga geçmeye çalışır kendince. Ama bu oyunları yalnızca kendisine saf bir hayranlıkla veya çıkarla bağlı biraderlerine kabul ettirebilir, sorgulamazlar çünkü. Sanver, sözcük oyunları ile siyaha beyaz demeye bayılır, aynı tümce de döner bu sefer siyah da der.

---

⁵² Büyük Üstadın Mesajı, Hayrullah Örs, Mimar Sinan Dergisi sayı 10, sayfa 5.

⁵³ Muntazam Masonluk ve İnanç, Mehmet Remzi Sanver, yıl 2003, İstanbul.

Mehmet Remzi Sanver, bir başka kitabında da, İngiltere B. Büyük Locası için, kimseye kendi değer yargılarını zorla kabul ettirmediğini, kendi tanıma ilkelerini, kuşkuya yer vermeden açıkladığını ve buna da hakkı olduğunu savunduktan sonra;

*"Ama İngiltere Birleşik Büyük Locası'nın tanışma esasları masonluğun geçmişten gelen değerlerini **mükemmelen aksettirdiğinden** olsa gerek, bu değerlere inanan Bağlılıkların çoğu **İngiltere Birleşik Büyük Locasının tanışma esaslarını olduğu gibi benimsemekle** yetinmişlerdir."⁵⁴*

Emperyalist Efendiye sadakat işte böyle saçmalatır kişiyi. Bir de kendilerine **hür** diyorlar. Kölelerin hürlüğü.

İngiltere BBL 1929 ilke duyurusunda, Mason Tarikatı, yalnızca semavi dinlere inananlara açık; Tanrı, vahiy var ama ruhun ölmezliği yok. Kadınlar da yok. İngilizler 1929'da niye semavi dinlerle sınırladı?

Pratikte bu uygulanamadı. Nasıl uygulansın ki, İngiliz sömürgeciliği ordu ile girdiği yere masonluğu götürüyor ve yerel işbirlikçileri burada devşiriyordu.

Mehmet Remzi Sanver de bu maddelerin uygulanmadığı konusunda aynı fikirde;

*"Bunun tipik örneği, Doğu ülkelerinde kurulmuş olan ve İngiltere Birleşik Büyük Locası tarafından tanınan Büyük Localardır: 1949 senesinde Tayvan'da kurulan Çin Büyük Locası, 1957 senesinde kurulan Japonya Büyük Locası, 1961 senesinde kurulan Hindistan Büyük Locası muntazam Masonluk camiasının saygın birer mensubu olmuşlardır. Oysaki bu ülkelerde ağırlıklı olan inanç sistemlerinde vahyin yeri olmadığı gibi, içerdikleri tanrı kavramının da semavi dinlerinkiyle uzaktan yakından ilgisi yoktur. **Dolayısıyla, İngiltere Birleşik Büyük Locasının bu ülkelerdeki Büyük Locaları tanımış olması, kendi yayınlamış olduğu tanıma ilkeleri beyannamesinin doğrudan ihlalidir. Bunun çelişkili ve beyannameyi yayınlamış olan kurum açısından sıkıntılı bir durum olduğu açıktır.**"⁵⁵*

Remzi Sanver'in, yukarıda aktardığımız sözlerini anımsadınız mı? Ne oldu şimdi yanılmaz kutup yıldızı İngiltere B. Büyük Locasına? Yoksa İngilizlerin, Remzi Sanver'in Amerikalılarla Kafkaslarda yaptıklarını desteklememesinden mi bu dönüşü?

---

⁵⁴ Muntazam Masonluk ve İnanç, Mehmet Remzi Sanver, yıl 2003, İstanbul, sayfa 180.

⁵⁵ Muntazam Masonluk ve İnanç, Mehmet Remzi Sanver, yıl 2003, İstanbul, sayfa 38 - 39.

Türkiye 'de Masonlar kitabımızda konuşuyoruz bunu.

Sürdürür eleştirilerini Baş mason Sanver;

"Buda, Lao Tse, Konfüçyüs gibi isimlerin aslında peygamberlik sıfatını taşıdıkları; dolayısıyla Budizm, Taoizm, Konfüçyanizm⁵⁶ gibi dinlerin kutsal kitaplarının da vahiy ürünü oldukları ve onun için Masonluk tarafından kabul edildiklerine dair ifadeler vardır. Bu dinlerin mensupları böyle bir iddiada bulunmazlarken, onlar adına böyle bir iddiada bulunmanın doğal bir davranış olduğunu düşünmüyorum."⁵⁷

Mehmet Remzi Sanver, bu davranışı beğenmediğini, doğal bulmadığını söyler ama nedeni hakkında ses yok. Amerika'da sırf rengi siyah diye, Hıristiyan Siyahi yurttaşı Beyazların Büyük Locasına almaz, mason kardeş yapmaz; sömürgeleştirme diye girdiği ülkede Tanrı tanımazı mason kardeş yapar. Sonra da; "Masonluk yüksek ahlak gerektiren bir kardeşlik kurumudur". Yerseniz.

İrkçılık, en büyük ahlaksızlıktır, ardından da sahtekârlık ve yalancılık gelir. Masonlukta hangisi yok?

Tanrı kavramına dönelim. Arada ara bildirgeler, ekler ve düzeltmeler yayınlarlar. Bunların bir kısmını sayabiliriz; Tevrat, İncil ve **Kur'an** dışında, Hinduizm, Zurnanizm, Budizm, Jainizm, Sikhizm, Konfüçyüs, Tao, Bahaizm, Eddaizm ve Barda Thodol dinlerine ait kutsal kitapların da yemin kürsüsü üzerinde yer almasını açıklarlar.

Tek *Tanrı* kavramı olmayanları, hatta tanrı inancı hiç olmayan Ateistleri de aldılar. Tao, Konfüçyüs gibi düşünürlerin, semavi dinler anlamında tanrı tanımaz oldukları gerçeğini yalanla çarpıtıp, insan düşüncesi ürünü olan, kendilerinin yazdıkları kitapları da Kutsal Kitap saydılar ve Sunak üzerinde **Kur'an-ı Kerim** ile yan yana eşit düzlemde koydular. Şu anda Asya'da 19 kitapla toplantıya başlayan localar var. On dokuz büyük kısmı sözde kutsal kitap.

---

⁵⁶ Profesör Dr unvanlı baş mason, Taoizm, Konfüçyanizm diye bir din olmadığını bilmiyor mu, yoksa mason kimliği saçmalamayı sürdürmesini mi gerektiriyor?

⁵⁷ Muntazam Masonluk ve İnanç, Mehmet Remzi Sanver, yıl 2003, İstanbul, sayfa 58.

Bir Fotoğraf Tüm Gerçeği Açıkça Anlatır

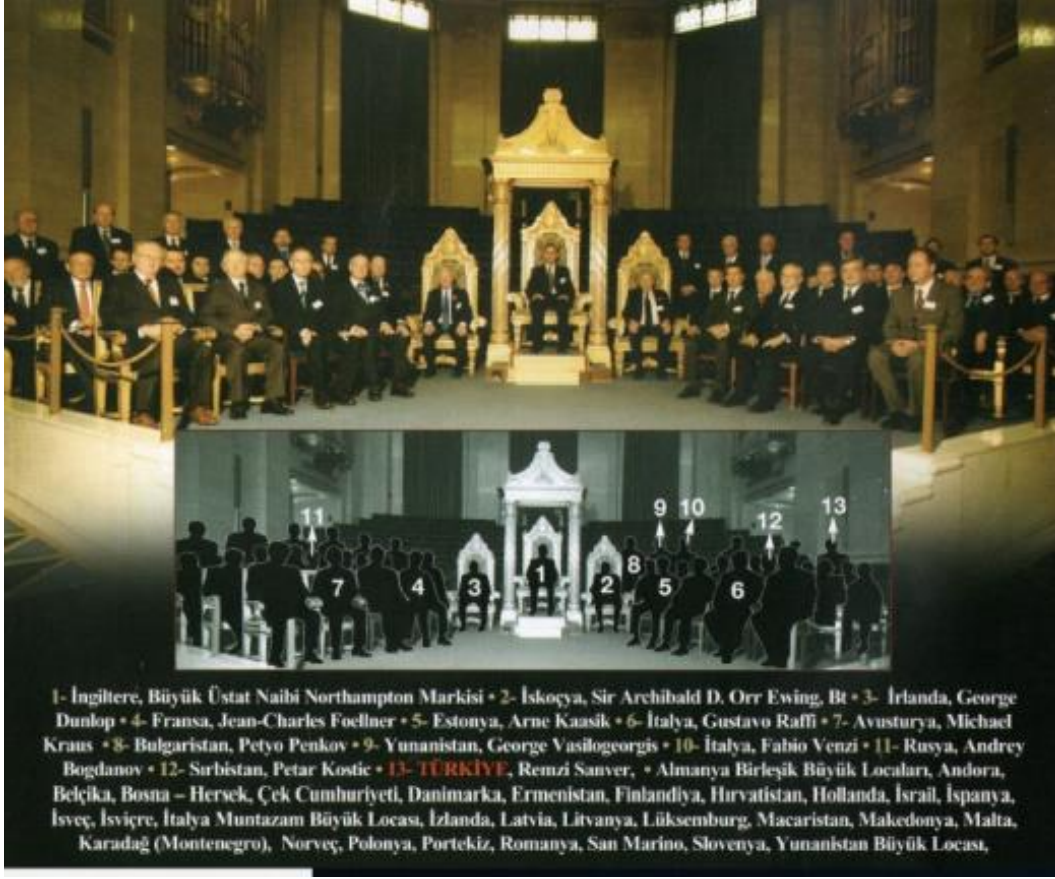
Dünyada Büyük Localar bir birine eşittir deyip; Büyük Loca örgütlenmesi içinde Hür masonların, İngiltere'ye, Özgür masonların da Fransa'ya bağlılıkları; Hür masonların kararlarında İngiltere BBL izlemeleri, İngiltere tanısın diye kimliklerinden her türlü özveride bulunup, hakaretleri, aşağılamaları sineye çekmeleri, boyun eğmeleri; kendi ifadeleri ile İngiltere B. Büyük Locasını masonlukta *Kâbe, yanılmaz Kutup Yıldızı* olarak gördükleri ortadadır.

İngiltere Birleşik Büyük Locası anayasasına göre İngiltere BBL Birinci Ana Büyük Locadır. İskoçya ve İrlanda Büyük Locaları da ikinci ve üçüncü ana büyük localar. İngiltere B. Büyük Locası mason tapınağında üçlü taht var; ortada İngiltere, sağ ve solunda İskoçya, İrlanda büyük locaları için. Tahtların yanlarında ve arkalarında da sıradan, tiyatro koltukları gibi sıralar; biat eden büyük localar için. Aşağıdaki birinci fotoğraf (Görsel 11), İngiltere BBL Baş Masonu İngiltere Kraliyet ailesi Prensi, Kraliçenin eşi, kendisi yoksa Naibi ortada görkemli tahtta, solunda sağında İrlanda ve İskoçya Büyük Locaları Baş Masonları, yanları ve arkalarında da uydu / bağlı büyük locaların Baş Masonları. HKEMBL baş masonu Bülent Akkan da orta koridorun kenarında, 5. (beşinci) sırada, başının üstüne beyaz ok işareti koydum.

Görsel 11. İngiltere BBL Baş masonu ve biat etmiş Büyük Locaların baş masonları

İkinci fotoğraf (Görsel 12), Avrupa Büyük Sekreterler toplantısı. Türkiye HKEMBL o dönem Büyük Sekreteri Mehmet Remzi Sanver temsil etmiş. Sağ taraf son sıralarda.

Görsel 12. Mehmet Remzi Sanver, Britanya İmparatorluğu İngiltere B. Büyük Locası, İskoçya ve İrlanda Büyük Locaları tahtları arkasında, Ermeni kardeşi ile yan yana, arkalarda bağımlısı mason olarak...

İngiltere BBL protokol sıralamasında bağılıların büyük localarını kuruluş tarihlerine göre belirler. Türkiye’de masonlar, kuruluşlarını 1861 diye uydururlar; yanılmaz Kutup Yıldızı saydıkları efendileri İngiltere 1970 diye kabul eder ve sıralamada yerini de ona göre belirler.

Kuruluşu için bile, kendi belirlediği tarihi değil; efendinin belirlediği tarihi ve sana biçtiği protokol sıralamasını ülken adına sineye çekiyor, davetine koşu koşu gidip; büyük locanın birinci adamın, İngiltere BBL’nın 4. adamına muhatap olabiliyorsa; sen bağımlısın, kölesin ve söz hakkın yok demektir. Bu durumda da, ülken adını kullanıp, ülkeni rezil ediyorsan; millilikten, ulusallıktan söz etmeye hakkın yoktur.

Baş masonlar Can Arpaç ve M. Remzi Sanver Çok Yakınlar; Aynı Köken Aynı İdeolojik İşbirliği

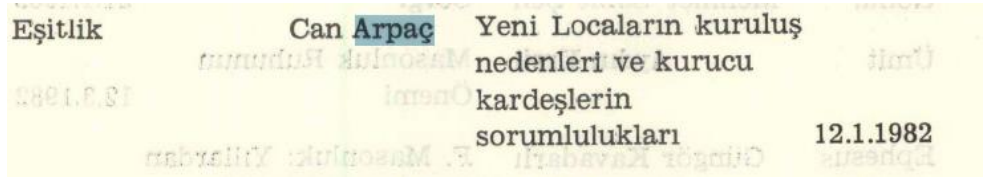

AKM-Yunus Emre Salonunu dolduran konuklar için verilen kokteylde, Büyük Üstat Remzi Sanver ve Önceki Büyük Üstatlardan Demir Savaşçın ve Can Arpaç da katıldılar.

Görsel 13. R. Sanver, Can ve Enver Arpaç kardeşleri!

Can Arpaç, Anadolu da örgütlenmek için çok çaba göstermişti!

Bunun için localarda birçok konferanslar verdi;

Temel atma ve açılışlar yaptı;

Tunç Timurkan ve Yusuf Nomal ile

Bodrum Mabedi açılışında Yüksel Kazmireci ile

Yakacık
Temel Atma Töreni

Görsel 14. Can Arpaç loca açılış törenlerinde

Görsel 15. Can Arpaç, Amerika ziyaretinde.

Görsel 16. Baş mason Can Arpaç ve yönetim kadrosu, Büyük Görevliler Kurulu

Can Arpaç Soy Bağları

Anne tarafı

Sultan Abdülhamid Han'a karşı olduğu için Erzurum'a sürülen Mehmet Ali Paşa'nın kızı Mevhibe Hanım ile Tuğbay Servet Paşa⁵⁸ evlenirler.

Tuğbay Servet – Mevhibe Hanım

Çocuk; Daniyel⁵⁹, Emine Danende, Dâna, Daime, Daniş

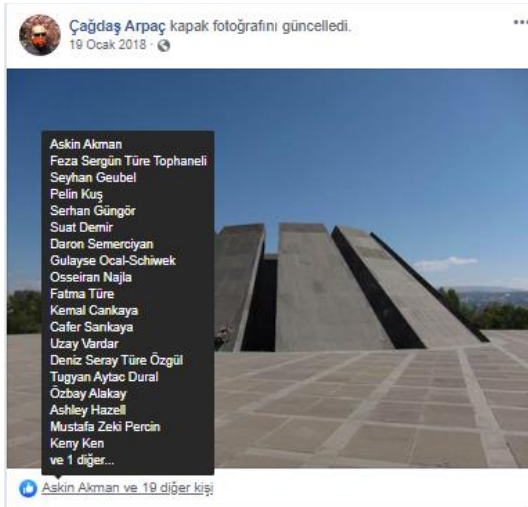
Daniyel – Suzan Yurdatapan

Çocuk; Oktay, Onur, **Şanar Yurdatapan, Lale (Mansur)**⁶⁰

Emine Danende - **Mehmet Halit Arpaç**

Çocuk; **Can Arpaç**

Baş Mason, 33.° mason Can Arpaç 'ın kuzenleri Şanar Yurdatapan ve Lale Mansur Türk düşmanları. Kuzenlerinin siyasi tercihleri, Can Arpaç 'ı bağlamaz denebilir. Bir yere kadar haklı da kabul edilebilir. Ancak Can Arpaç 'ın Baş Mason olduğu dönemde yaptıkları ve sonrasında da M. Remzi Sanver ile birlikte Amerikancı tarafta yer alması, Kuzenlerinin dünya görüşüne çok da uzak olmadığını göstermez mi? Dahası Can Arpaç 'ın iki çocuğundan Çağdaş Arpaç 'da Ermeni soykırımına inanan ve savunulardan olmasına ne demeli?

Ermenistan 'da sözde Ermeni Soykırım anıtı fotoğrafını 4 yıl üst üste sözde soykırım tarihinde Facebook hesabında paylaşır.

⁵⁸ Albay – Tuğgeneral arası bir askeri rütbe

⁵⁹ Daniyel Yurdatapan, korgeneral, 1960 askeri darbesini destekler, 3. Ordu komutanlığına vekâleten atanır, Kuvvet Komutanlığı beklerken Bursa Vali-Belediye Başkanlığına atanır, tasfiye olur.

⁶⁰ <https://huoltasdelen.com/index.php/mason-localari/kitaplar/turkiye-de-mason-tarikati/142-turkiye-de-mason-tarikati-1948-1949-ve-izmir-locasi>

Baba Tarafı:

Kafkas cephesinde şehit olan Bnb. İbrahim Hakkı, İbrahim Halit Arpaç'ın babası, Can Arpaç'ın dedesi Binbaşı İbrahim Hakkı, Kafkasya'da şehit olur.

İbrahim Hakkı adı, Osmanlı devşirme paşaları arasında ve Türk Müslüman kökenli olmayan üst düzey masonlar arasında da yaygındır. Bunlardan bazılarını anımsayalım;

İbrahim Hakkı Paşa Osmanlı Sadrazamı, 5 Mayıs 1909 – 28 Aralık 1919

İbrahim Hakkı Paşa, Osmanlı'da Ser locasında masondur. Osmanlı'da Mason Locaları kitabımda tüm ayrıntılarını belgeleri ile verdiğim SER locası, Ermeni milliyetçilerin kurduğu, Osmanlı'yı yıkıp Büyük Ermenistan'ı kurmayı hedefleyen, locanın resmi toplantı dili Ermenice olan, o dönemin bölücü terör örgütünün sivil yüzüdür. Torun Çağdaş Arpaç'ın sözde Ermeni Soykırımı anıtına bağlılığı bu yüzden mi acaba? Kafalar karışıyor elbette; gizli Ermeni köken mi Sabetaycılık içine gizlenmiş yoksa?

Ermenilerin SER locasının üyelerinin bazılarını anımsayalım;

1868 - 1894	Ser (Sevgi)	Fransız Büyük Maşrıkı İstanbul İran Sefiri Muhsin Han	<ul style="list-style-type: none"> • Sadrazam Keçecizâde Fuat Paşa • Sadrazam Mithat Paşa • Sadrazam Ahmet Vefik Paşa • Sadrazam Tunuslu Hayrettin Paşa • Sadrazam İbrahim Hakkı Paşa • Berlin Sefiri Sâdullah Paşa • Namık Kemal (1840-1888) • Şair Ziyâ Paşa (1839-1880) • Şinâsi • Bestekâr Ali Haydar • Şehzade Nurettin • Şehzade Kemalettin
----------------	----------------	---	--

61

Görsel 17. Soldan sağa; Baş mason M. Remzi Sanver, eski baş mason Can Arpaç (arabada oturan), Yaşat İnan (büyük locadan attılar sonra)

⁶¹ İlk Türk Masonları ve Sultan Murat V, Semih S. Tezcan, İsmail İşmen, Mimar Sinan Yayınları, No.22

Özgür Masonlar Büyük Locası (ÖMBL) ve Kadın Masonlar Büyük Locası (KMBL) ile İlişkileri

ÖMBL ve KMBL birlikte düzenledikleri 2010 yılındaki Cumhuriyet Balosuna Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar (HKEMBL) Büyük Üstadı olarak katıldı. HKEMBL 'ndan Büyük Üstat kimliği ile hatta üst düzey görevli kimliği ile katılan ilk Hür Masondur. Yanında İzmir Vadisi Kaymakamı (Bölge Yöneticisi) Levent Özbakkaloğlu 'nu da götürmüş.

Büyük Masonluk Ayrılış Konuşması

BÜYÜK ÜSTAT MESAJI

Sevgili Kardeşlerim,

Bundan üç yıl evvel bana emanet edilen Türkiye Büyük Locası birinci çekicini yakında halefime gönül huzuru içerisinde teslim edeceğim. İzmir Vadisi'nde çalışan Kardeşlerime, İzmir Vadi Bülteni aracılığıyla bu son seslenişimi, en kalbi teşekkürlerimi sunmak için bir vesile addediyorum.

Büyük Üstadınız olarak görev yaptığım üç yıl, Türk Masonluğu'nda köklü dönüşümlere sahne oldu. Kırk yıllık tüzüklerimizi, sistem içerisindeki Masonik yetki dağılımını yeniden tanzim edecek şekilde yeniledik. Böylece, Büyük Loca'dan Loca'ya giden bir yönetim anlayışını, Loca'dan Büyük Loca'ya gider hale getirdik; Masonluğa dair kavramlarla, Derneğe ait kavramları birbirinden ayıracak önemli adımlar attık. Ayrıca, ritüellerimiz, yakın tarihimizde ilk defa, bütünüyle Büyük Loca onayından geçtiler. Bu gelişmelerin özet ifadesi, Türk Masonluğu'nun her manada Masonluğun evrensel normlarına uygun hale gelmesidir.

Bu köklü dönüşümün hikayesini, görevimi devretmeden yayınlayacağım "Unutmabeni Çiçeklerinin Devrim Hikayesi" başlıklı kitabımda paylaşıyorum. Burada sürecin detaylarına girmem mümkün değil elbette ancak atabildiğimiz her olumlu adımda, İzmir Vadisi'nde çalışan Localarımızın inançlı ve güçlü desteğinin olduğunu söylemek isterim. Bu desteğe layık olabildiğim ümidiyle, İzmir Vadişi Kardeşlerime en kalbi şükranlarımı sunuyorum. Ayrıca, Pek Muhterem Levent Özbakkaloğlu, Pek Muhterem Ömer Faruk Zuhâl, Pek Muhterem Sıtkı Aytaç ve Pek Muhterem Üzeyir Kırca Kardeşlerimle Büyük Görevliler Kurulu'nda birlikte çalışmak büyük bir şans ve onurdu. Kendilerine her şey için içtenlikle müteşekkirim. Nihayet, İzmir Vadisi Bülteni'nin Türk Masonluğu'nda çok önemli bir misyonu üstlendiğini düşünüyorum; Muhterem Onur Özsan Kardeşim sağolsun, varolsun. Şahsında, emeği geçen bütün Kardeşlerime teşekkür ederim.

Veda etmiyorum; tersine, sütunlara dönüyorum ve bundan sonra daha sık ve yakın birlikte olabilmeyi diliyorum.

Kardeş sevgi ve saygılarımla,

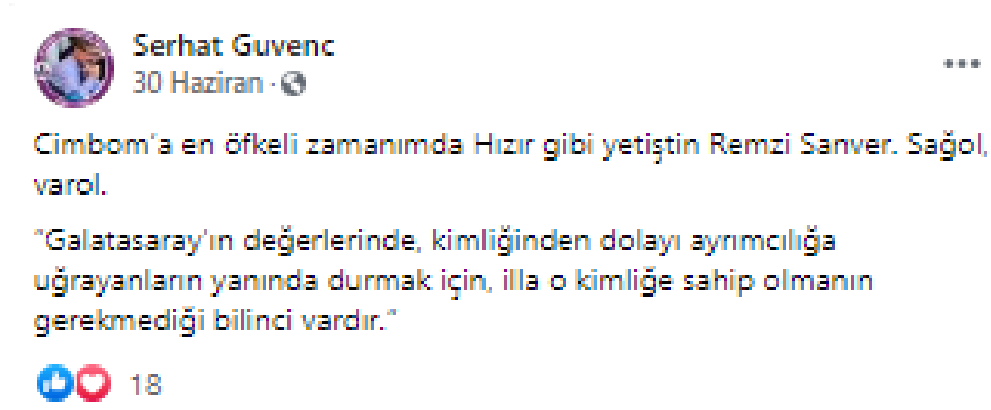
M. Remzi Sanver
Büyük Üstat

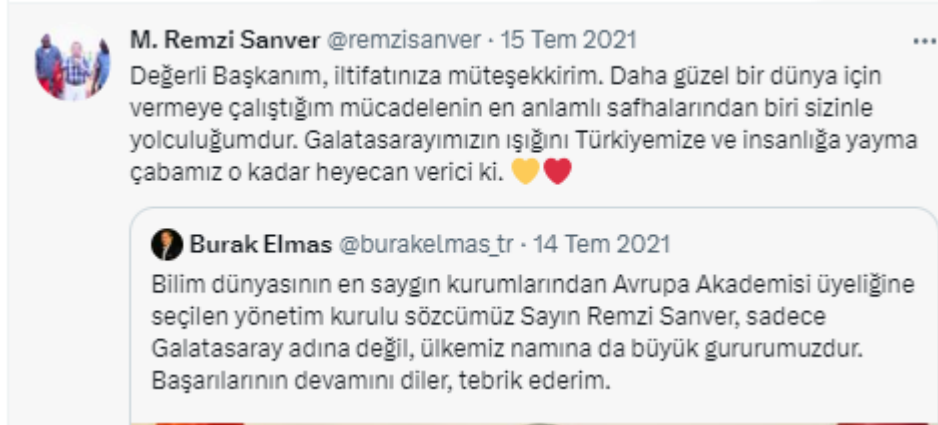
Baş Mason Mehmet Remzi Sanver, Galatasaray 37. Dönem Başkan Burak Elmas başkanlığındaki Yönetim Kurulunda Sözcü olarak yer aldı. Seçim öncesi Twitter hesabında büyük sözlerle, Galatasaray 'da ne müthiş bir yönetim kurulu üyesi olacağını anlatıyordu. Burak Elmas Başkanlığındaki Yönetim Kurulunun üçte birinden fazlası masonlardan oluştu; 17 üyenin içinde 6 mason, % 35. Birisi önceki Baş Masonlardan M. Remzi Sanver.

Desteklerden biri;

Kadir Has Üniversitesi öğretim üyesi ve Sorosun Açık Toplum Vakfı üyesi Serhat Güvenç, seçim öncesinde mason büyük ustadı nasıl selamlıyor, aşağıda okuyabilirsiniz:

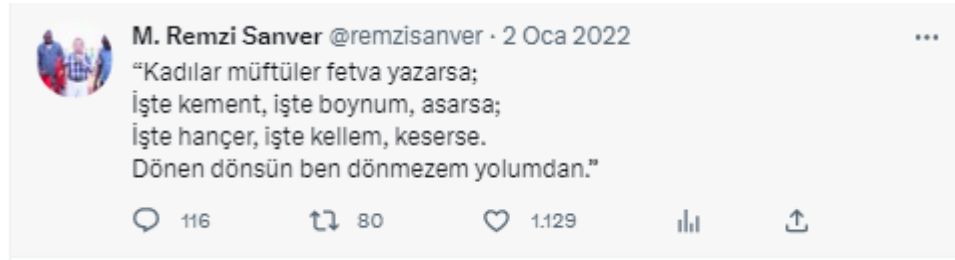
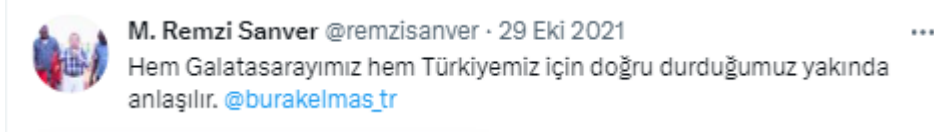
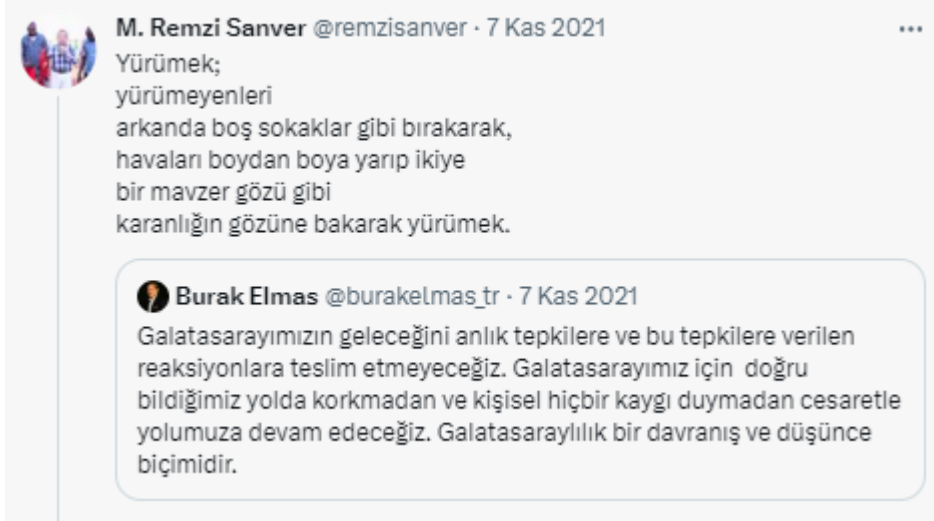

Burak Elmas yönetiminde Mehmet Remzi Sanver sözcü olarak göreve başladı.

Galatasaray camiasını temsilen kamuoyunu bilgilendirmek konuşmak, "mutlak itaat eden mason kardeşlerine" oyun kuramlarıyla konuşmaya benzemiyordu ve kısa süre sonra sözcülükten alınıp, geriye çekildi.

Burak Elmas yönetiminin beceriksizlikleri ve başarısızlıkları Galatasaray camiasında tepki toplamaya ve ağır eleştiri almaya başlayınca, GS yönetimi olarak "biz doğru yoldayız, yakında herkes anlayacak" mesajları vermeye başladılar. Bunlardan en "kararlı" ve "sert" mesaj veren Baş Mason Remzi Sanver idi:

Mesajından sonra Galatasaray camiasının baskılarına ve gitmelerini istemelerine dayanamaz çekilirler. "Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan" diyen Baş Mason Remzi Sanver de "tıpış tıpış döner"

Seçim kazananların fotoğrafı:

Üç yıl görev için seçilen Burak Elmas yönetimi büyük beceriksizlikler ve başarısızlıklar sonunda ilk yılsonunda birinci Genel Kurulda "idari olarak ibra edilmedi" ve istifa etmek zorunda kaldı. Bir anlamda görevden alındılar.

Başarısızlık sonunda görevlerinden ayrılmak zorunda kalanların fotoğrafı:

Aralarındaki farklara dikkat çekmek isterim.

BÜYÜK LOCANIN DURUMU

Remzi Sanver `in neden yeniden aday olduğunun anlaşılabilmesi için öncelikle masonların günümüzde durumuna bakmak gerekir.

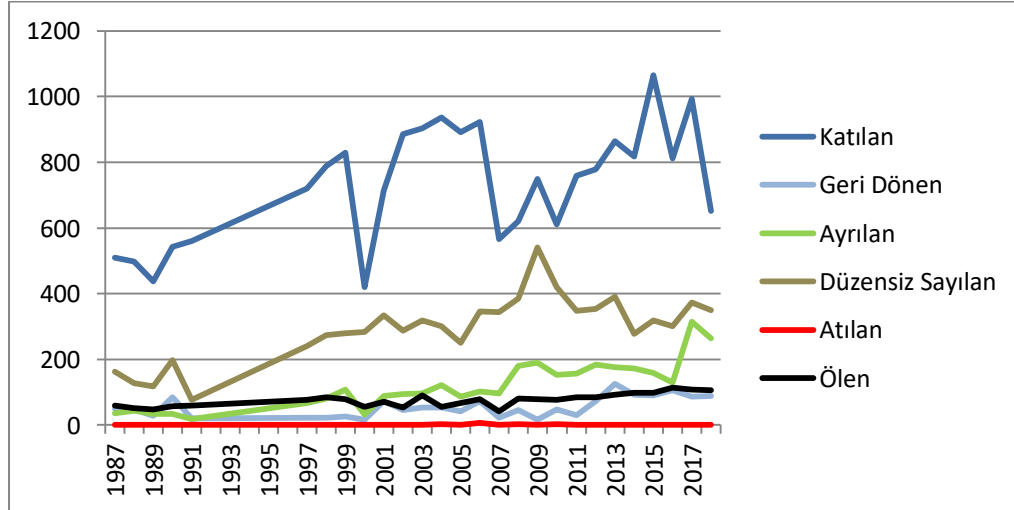
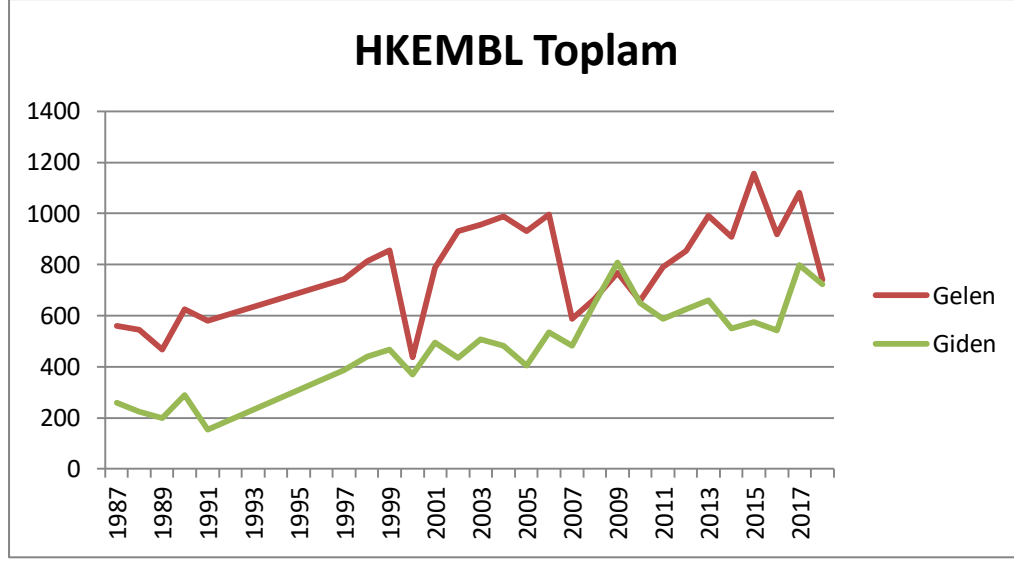
Son yıllarda ülkemizde mason tarikatı bunalım içinde olup, büyük güç kaybetmektedir:

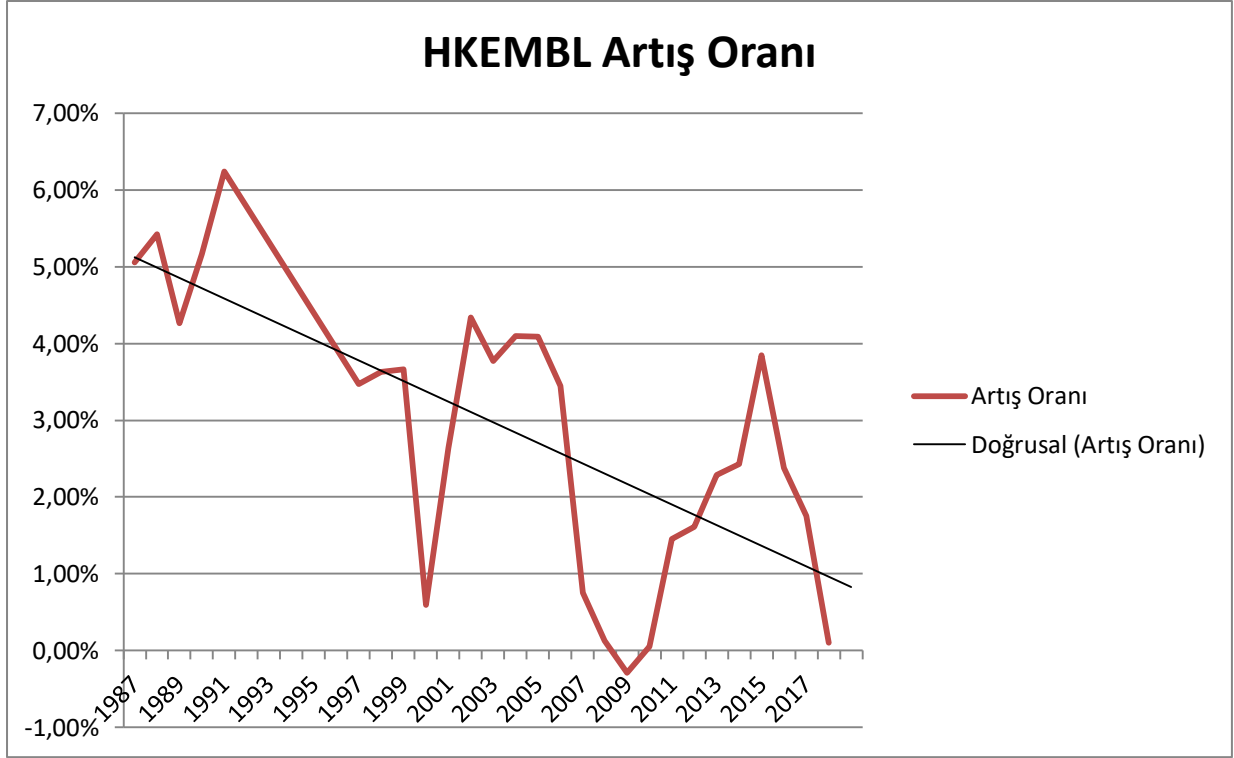
- ✓ Kamudan mason localarına üye gelmesi durdurulmuştur. Kamuda yönetim kademelerinde de artık masonlar yer alamamaktadır. Özellikle Ankara Vadisinin en önemli insan kaynağı kamu kaybedilmiştir.
- ✓ Mason Tarikatı üzerine yapılan belge ve bilgiye dayalı yayınlar, milli duyarlılığı olan vatan sevgisi taşıyanlar üzerinde etkili olmuş, yeni üye gelişini azaltmış ve kopmaları hızlandırmıştır. Gerek toplumun bilgilenmesi ve bilinçlenmesi gerekse masonluk aleyhinde ortaya konan gerçekler, masonların Türkiye `de olan itibarsızlığını daha da arttırmıştır.
- ✓ Remzi Sanver `in büyük üstatlığı döneminde hızlandırılan Anadolu`ya yayılma planı doğrultusunda Anadolu `nun çeşitli illerinde açılan localar, beklenen başarıya ulaşamadılar, kurulduğu şehirlerde açık olarak hala toplanamamaktadır. Beklenen kadar üye katılımı da olamadı.
- ✓ Balkan ve Kafkaslarda, Amerika masonluğu ile işbirliği ile sürdürülen mason tarikatı yayma ve büyük loca kurmada, beklenen başarıyı gösteremediler.
- ✓ Localarda gittikçe niteliksizleşen loca başlarının hırsları, daha önce loca başı olmuş kişilerden oluşan masonların Doğu diye ifade ettikleri kıdemli masonlar arasındaki kişisel hırslar ve iktidar takıntıları ile üstatlar arasında bölünme ve loca yönetiminde yer alma hırsları nedenlerinin sonucu olarak; büyük şehirlerde mason üye sayısı artmamasına karşın, hızla yeni loca kuruluşu artmaktadır. Bu da toplantı için tapınak tabir edilen toplantı salonları ihtiyacı doğurmakta, var olan binalar ve tapınak sayıları yetersiz kalmaktadır. Bu da yeni emlak / bina edinme gerek ve faaliyetlerini ortaya çıkarmaktadır.
- ✓ HKEMBL üye olabilmek için yaklaşık 25.000 TL giriş aidatı ödemek, yıllık üyelik aidatı olarak da yaklaşık 5.000 TL ödemek gerekmektedir. Ekonomik koşulları dikkat aldığımızda bu bedelleri ödeyecek kişi kaynağı da azalmakta, var olan üyeler de bu ücretleri ödemekte zorlanmaktadırlar. Buna karşın yönetici masonların lüks içinde harcamaları da tepki çekmektedir.
- ✓ Büyük Locanın en büyük gelir kaynağı yeni üye giriş, üyelere alınan yıllık ve derece alma ücretleridir. Üye artışı durduğu için gelirler azalmış, buna karşı emlak yatırım ve harcamalarının artması da kaynakları yanlış kullanıldığından tüketmiştir, tüketmektedir.
- ✓ Pandemi döneminde toplantı yapılamadı, yeni üye kaydedilemedi, vd. dönem etkileriyle ekonomik ve üye sayısı da etkilenmiştir.

Hür Masonların 1987 'den Bu Yana Üye Sayı Ayrıntıları ve Artma Oranları

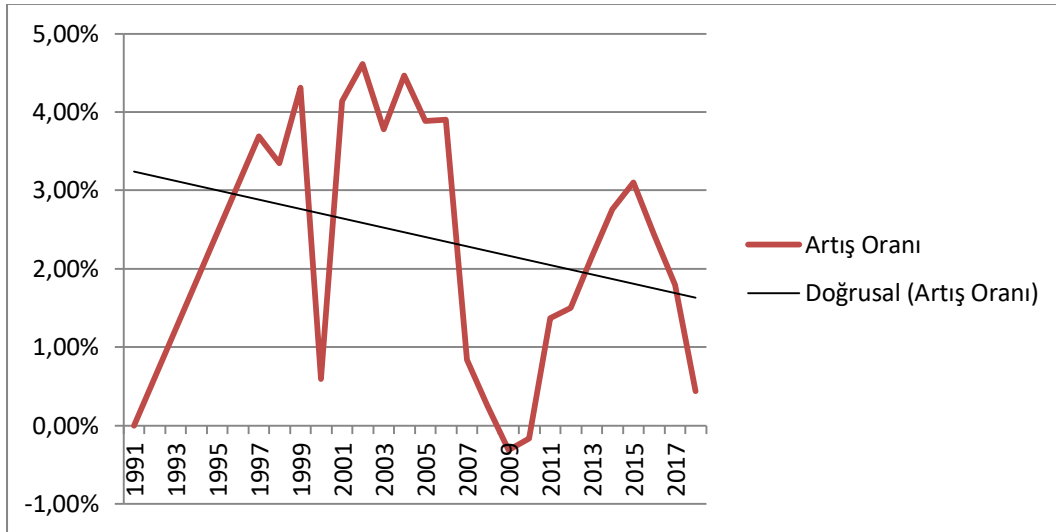
Mason sayısına ait verileri Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar (HKEMBL) Büyük Loca Toplantı (Konvan) Raporlarından aldım. Veri Aralığı 1987 – 2018 arasını içermekte.

İstanbul Vadi, Ankara Vadi ve İzmir Vadi verileri bu Vadilere bağlı diğer tüm şehirlerdeki locaların üyelerini de içermektedir. İstanbul Vadisi Marmara Bölgesini, İzmir Vadisi Ege Bölgesini kapsarken, Ankara Vadisi geri kalan Eskişehir, Kayseri ile Akdeniz Bölgesi ve Güney Doğu Anadolu 'da var olan locaları kapsamaktadır.

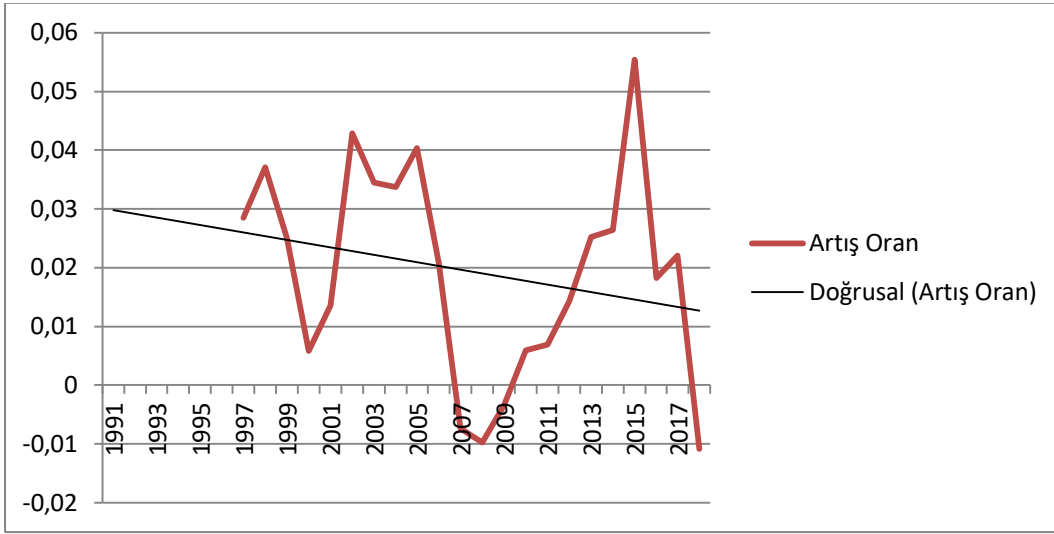

İstanbul

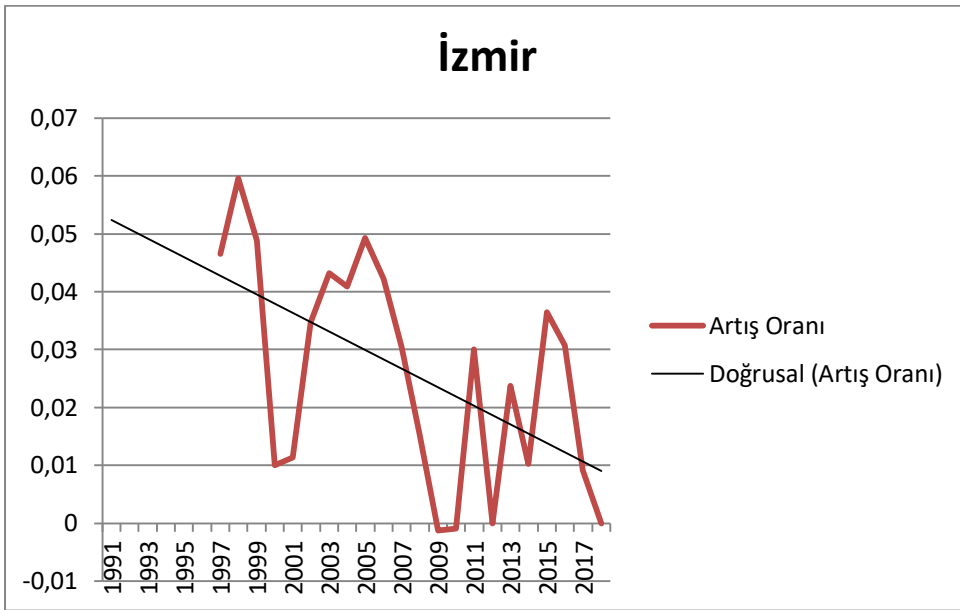

2006 yılında keskin bir düşüş yaşanmış, 2010 yılına kadar sürmüştü. Sonra çıkışa geçmişse de 2015 - 2018 arasında sert düşüşünü sürdürmüştü.

Ankara

Ankara üye artış ve azalışı da düzensiz (istikrarsız). 2005 – 2006 'da keskin bir düşüş gösterirken, İstanbul 'da olduğu gibi 2010 'da yükselişe geçmekle birlikte, 2015 'de yeniden keskin düşüşe geçerken 2017 – 2018 'de eksiye yani üye sayısı azalmaya başlamış.

İzmir, İstanbul ve Ankara 'dan daha da düzensiz ve dengesiz. İzmir Bölgesinde de düşüş hızla sürmekte ve azalmaya geçmekte. Üye artış oranlarından açıkça görüldüğü gibi, HKEMBL yeni üye edinmekte zorlanırken, var olan üyeler de hızla ayrılıyorlar. Üye artış grafiklerinde, masonlar aleyhine üye sayısı açısından gerileme açıkça gözükürken, başta Büyük Şehirlerde olmak üzere loca sayısı hızla artmakta. Masonlar için ironi ve vahim bir durum.

Emlak Konusu

HKEMBL, son onlu yıllarda arsa satın alma, inşaat yapma konusunda önemli girişimlerde bulundu ve yatırımlar yaptı.

İzmir Vadisi yeni binası her zaman büyük masraflar nedeniyle eleştiri konusu olmuştur.

Ankara Vadisi taşınmazlar ile ilgili, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Türkiye / 12 Mayıs 2018 Büyük Loca Toplantısı Raporunda maddeleri aşağıda sunuyorum⁶²:

"4. ANKARA Vadisi GELECEK için PROJEKSİYON

4.1. GELECEK adına PROJEKSİYON

- ✓ Ankara Vadimiz: Gelecek yıllarda ilave Mabetleri dolayısıyla yeni bir binaya ihtiyaç duyacaktır. En uygun genişleme stratejisinin de, şehir merkezinde olacağı 2012 yılındaki çalıştayda kararlaştırılmış ve buna yönelik eyleme geçilmiştir.
- ✓ Böylece; Son bir yıl içinde Ada Apt da yer alan üç adet daire 235.000,- ; 322500,- ve 330.000,- TL bedeller ile satın alınarak Bü:. Lo:. 'mız adına tapulandırılmışlardır.
- ✓ Mevcut Vadi binamıza ilave olarak; Temelli 'de, Ankaradaki Kardeşlerimizin bağışları ile satın alınmış bir arsamız (imar öncesi toplam 25.000 m²) ve Sağlık sokakta otopark olarak kiraya verilmiş (577 m²) arsalarımız vardır.
- ✓ Kentsel dönüşüme uygun olan ADA APT'dan satın almalara devam edilerek kalan 12 dairenin de Büyük Localarımıza kazandırılması (Bü:. L:. Y.Emlak ve İnşaat fonundan ve gerekirse Sağlık sokakta bulunan 577 m²'lik arsamızın satışı da yapılarak) hedeflenmektedir.
- ✓ Gelecekteki Hedef olarak da ADA apt. parselinde yeni bir inşaata başlamaktır. Bu yeni yapı ile mevcut binamızın entegrasyonu ise günü geldiğinde ayrıca ele alınıp projelendirilecektir.
- ✓ Temellimdeki parsellerimizin de ayrı ayrı değerlendirilerek, gerek yeni bina projemizin finansmanı için ve gerekse sosyal tesis imkanına yönelik imar, proje çalışmaları da K:.'lerin gündemindedir."⁶³

---

⁶² Yazılardaki vahim Türkçe hatalarını düzeltmedim. Masonların Türkçe yazım bilgi düzeyi bu!

⁶³ Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Türkiye / 12 Mayıs 2018 Büyük Loca Toplantısı Raporu, s. 142

"ANKARA

27.03.2018 Pek Muhterem H. Kürşat PARLATAN Bü.: Üs.: Kaymakamı

Değerli Kardeşlerim, 2017 yılında aşağıda belirtilen işler yaptırılmıştır:

4. Yine 25 Mart 2017 tarihli BGK Karartan doğrultusunda yenilenmesine karar verilen arşiv dolaptan değişimi gerçekleştirilirken dolapların söküm Ada Apartmanı zemin kat daireye taşıma ve çelik dolapların ray sistemlerinin sökülmesiyle yer döşemesinde geniş boşluklar çıkması sebebiyle zemine lamine parke yapım ve dolap üzeri isimlikleri imalatı İşleri yapılmıştır.

5- Ada apartmanın da sonradan alınan iki daire ile ilgili olarak özellikle zemin katta arşiv dolaplarının taşman dairede yapılan boya badana işleri yapılmıştır."⁶⁴

Ankara Vadisinde, 2000'li yıllarda Temelli bölgesinde alınmış arsa üzerinde yeni bina yapmak planlanmışsa da Temelli 'nin Ankara'da her yere erişim zorluğu hatta imkansızlığı nedeniyle bu plan başarısızlıkla sonuçlandı. Ankara 'da 46 yıldır yaşayan bir kişi olarak, masonlar için Temelli Bölgesinde bina yapmayı düşünmek, her gün yüzlerce masonun o binaya gideceğini düşünmek ya büyük bir aymazlıktır ya da özel nedenlerle bilinçli olarak özel amaçlanmıştır. Ankara Tuna Caddesi yakınlarında bulunan bir arsa da halen otopark olarak işletilmekte ve üzerine bina yapılamamıştır. Bu iki konu da kimi masonlarca ağır eleştirilmektedir.

Ada Apartmanında, tek tek daire satın alarak, Kentsel Dönüşüm Planındaki apartmanı ele geçirip, yerine yapılacak binayı sahiplenmeyi hedeflemek, ahlaki olarak büyük sorunlar taşıdığını düşünüyorum. Apartmandaki mülk sahipleri üzerinde haksız bir baskı oluşturacağını düşünüyorum. Böylesi bir plan, ancak erdemlerden yoksun bir yapsatçı için uygun olabilir.

İstanbul'da Anadolu yakasındaki mason vadi binasındaki mason tapınakları vaktiyle yapılan silahlı saldırı sonrasında kapatılmış, Anadolu yakasındaki loca Nuri Ziya'ya taşınmıştı. Anadolu yakasındaki mason sayısının çokluğu, İstanbul trafik sorunları nedeniyle Anadolu yakasında Üsküdar - Ünalın 'da yeni bir arsa satın alındı. Bu satın alma Baş Mason Ömer Köker zamanında gerçekleşti. Bu alıma karşı, ederinin üstünde olduğu savı ile karşı çıkıldı ancak Avukat Baş Mason Ömer Köker, "emlak işlerinden çok iyi anladığını, bu arsanın çok değerleneceğini, kardeşlerinin kendisine güvenmesi gerektiğini" söyleyerek bu arsayı satın alma kararını onaylattı. Arsa satın alındı, o dönemin İBB Başkanı ile de görüşmeler yapılarak sözlü onay alınmasına karşın, bu semtteki mason karşıtı duyarlılığın yüksekliği, halkın büyük tepki göstermesi ilçe belediyesine baskı ve tepkiler vermesi nedeniyle, binanın projesi hazırlanmakla beraber, bina yapımından vaz geçildi ve proje patladı.

---

⁶⁴ Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Türkiye / 12 Mayıs 2018 Büyük Loca Toplantısı Raporu, s. 179

Bu arsa alımında istenen başarılmadığı, eldeki ekonomik kaynak boşa harcandığı gibi, yapılan ilk yatırımlar, arsanın o kadar etmediği nedenleriyle Büyük Loca büyük zarara uğradığı iddia edilmektedir.

Görsel 18. Baş Mason Ömer Köker

Ayrıca, İzmir Vadisi bina yapımında yolsuzluk savları ortaya çıkarken, Ömer Köker ve dönemin Vadi Kaymakamı 2018 sonrası Haysiyet Kuruluna verilmişse de, ceza verilmeden basit bir uyarı ile konu kapatıldı.

Nuri Ziya'daki birleştirilmiş iki binada çatlaklar olduğu ve binaların depreme dayanıklılık onayı alamadığı da söylenmektedir.

2016 Mayıs Genel Kurul Raporundan:

"• *Anadolu Yakasında inşa edilecek binamız ile ilgili olarak Mimari Proje Gurubu; tarafından tasarımı tamamlanan dış cephe görünümüne yönelik altı cephe çalışması için düzenlenen Anket sonucunda seçenek (D) olarak sıralamada birinci seçilen cephe çalışması esas alınarak mimari projenin tamamlattırılmasına, tamamlattırılan projenin Belediyeye onay için sunulmasına,*

• *Üsküdar Bulgurlu mevkiinde bulunan tapunun 1116 ada 47 parsel'de kayıtlı taşınmazımız üzerindeki binaların yıkımı ile ilgili en fazla 25.000 TL .+ KDV ödenerek mevcut binanın yıktırılmasına, yıkım işleri için seçilecek firmanın Sayman Sekreter ve İnşaat Emlak Komisyonu yönetimlerince oluşturulacak çalışma gurubunun yetkisine bırakılmasına, İnşaatın ruhsat aşamasına geldiğinde müteahhidin belirlenmesi için ihale işlerinin tamamlanmasına, ihale hazırlık işlerinin sonuçlandırılması ve sonuçlanan dosyaların Salih EVCİLERLİ, Remzi*

SANVER, Tunç TİMURKAN, Mehmet NANE ve Salih Karahasanoğlu'ndan oluşturulan İhale Komisyonuna sunulmasına, İhalenin şimdilik bu isimlerden oluşan komisyon tarafından gerçekleştirilmesine gerekirse bu komisyona takviye yapılmasına ihalenin hazırlık işlemlerine yapmak üzere Emre ÜGE, Bülent AKKAN, Asaf TANAĞAR, Mehmet KABASOĞLU ve Gökhan Alsancak'tan oluşan bir Çalışma Gurubu kurulmasına,

- *Anket Sonucu seçilen dış cephe ile projenin üç boyutlu bir maketinin yaptırılmasına, yapılan maketin filminin çekilip Şubelerde gösterilmesine, yaptırılacak maket için 10.000 TL+KDV ödenek ayrılmasının kabulüne,*

12 KASIM 2015

- *Gerek mali komitenin, gerekse inşaat işiyle ilgili kendilerinden danışmanlık aldığımız teknik ekibin önerileri dikkate alınarak; Üsküdar Ünalın Mahallesi Bulgurlu mevkiinde bulunan ve tamamına malik olduğumuz tapunun 1116 ada ve 47 sayılı parseli üzerine kayıtlı taşınmaz üzerinde yapılacak inşaatın ana yüklenicilik işlerinin Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneğinin İktisadi İşletmesi (İktisadi İşletme) tarafından yürütülmesine, 27*

- *Ana yüklenici sıfatıyla iktisadi işletmenin işi, ihaleye hazırlık ekibince düzenlenecek dosya çerçevesinde ihale komisyonunca belirlenecek ihale usulü ile gerek toptan gerekse parça parça ihaleye çıkarmasına alt taşeronlar tayin etmesine,*

- *Taşeronların belirlenmesinden ve inşaatın başlamasından sonra düzenli olarak Yönetim Kuruluna rapor vermesinin istenmesine, bu cümleden olmak üzere ana yüklenici sıfatıyla inşaat işleri ile ilgili olarak resmi ve özel kurumlar nezdinde her türlü sözleşme belge ve taahhütnameler imzalamasına, talep edilen harç ve vergiler ile diğer ödemeleri yapması hususunda yetki verilmesine, ...(...)*

İstanbul İli Üsküdar İlçesi, Ünalın Mahallesi, 74 pafta, 1116 ada ve 47 numaralı parseldeki inşaat ile ilgili görüntü kayıtlarının oluşturulmasına, inşaat süresi boyunca bilgi edinmelerini sağlamak amacı ile üyelerimiz ile paylaşılmasına bu hizmet karşılığı için Art Yayıncılık Dış Ticaret Şirketine 16.000 TL..+KDV ödenmesine”⁶⁵

---

⁶⁵ Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Türkiye / 26 Mayıs Genel Kurul Raporu

2018 Üstadı Muhteremler Toplantısı:

"Söz alan Pek Muh.: Rint AKYÜZ K.:, gayrimenkul fonunun genel bütçe içinde takip edilebilir olması ve paylaşılmasını rica ettiğini, fonun harcamasının Strateji Kurulları kararları doğrultusunda yapıldığını varsaydığını belirtti ve Anadolu yakasındaki çalışmaların neden durduğunu, stratejide genel bir değişiklik olup olmadığını sordu. Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K.:, ülkenin konjonktürel durumu nedeniyle Ünalın 'daki yatırımın durdurulması kararının alındığını, şu andaki durumda yatırımın aynı yerde devam etmesinin mümkün gözükmediğini, Anadolu yakasında bir yatırım yapabilmek için Ünalın'ın yerine başka bir proje konulması gerektiğini, Türkiye'deki gayrimenkul piyasasının güncel durumu göz önüne alındığında zarar etmemek adına Ünalın arsasını değerlendirmek için şu anda beklemenin daha doğru olduğunu, yüklenici firma ile fesih aşamasında bulunulduğunu, İzmir binasının inşaat çalışmalarının devam ettiğini ve Eski Çiçekçi Sokak'taki bina ile ilgili 2018 yılı içinde sadece imar durumu ve proje çalışmalarının gündemde olduğunu, bu konularla ilgili ayrıntılı bilgileri Bü.: I. Na.: Pek Muhterem Mehmet KABASOĞLU K.: 'in yapacağı sunumda paylaşacağını belirtti. ! Söz alan Bir Ön.: Bü.: Üs.: En Muh.: Ömer KÖKER K.: Ünalın'daki arsanın oybirliğiyle alındığını, Belediye ile iyi ilişkiler kurulduğunu, 15 Temmuz kalkışması sonrası Yeni Şafak gazetesinde yapılan karşı propaganda sonucunda Üsküdar Belediye Başkanı'yla yapılan görüşmede gazete tarafından yaratılan bu atmosferden dolayı bazı siyasilerin negatif bir tutum içinde olduğu ve Belediye'nin bu tutumun üstesinden gelmeye çalıştığının belirtildiğini paylaştı ve bölgenin kentsel dönüşüm kapsamında olduğunu, çevre sakinlerinin tepkili olduğu söyleminin gerçeği yansıtmadığını sözlerine ekledi. Bir Ön.: Bü.: Üs.: En Muh.: Ömer KÖKER K.:, belediye tarafından Ünalın'daki arsanın mülkiyetinin İktisadi İşletme 'ye devredilmesinin önerildiğini, konunun değerlendirmesini yeni yönetime bıraktıklarını, yeni yönetimin de inşaatın vazgeçtiğini belirtti. Sözlerini tamamlayan Bir Ön.: Bü.: Üs.: En Muh.: Ömer KÖKER K.: Mazereti nedeniyle izin isteyerek toplantıdan ayrıldı. ! Söz alan Pek Muh.: Nezh ONAT K.:, sunulan mali tabloların net, açık ve şeffaf olduğunu söyleyerek Bü.: Haz.: Em.: Pek Muh.: Uğur SÖZER K.: ve ekibine teşekkür etti, geleceğe yönelik bir mali sıkışıklık endişesi taşıdığını belirterek para akışının nasıl realize edileceğini ve İktisadi İşletme 'de birikmiş olan paranın hangi gerekçelerle derneğe aktarıldığını sordu. Pek Muh.: Nezh ONAT K.:, bu aktarım nedeniyle, yeniden yapılandırılması planlanan İktisadi İşletme'nin elinin zayıflamış olduğunu, bu konuda şüphe ve endişeleri olduğunu dile getirdi. Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K.:, İktisadi İşletme 'den inşaat işleri için fon aktarımının geçen dönemde Bü.: Gör.: Kurulu kararıyla yapıldığını, fon akışıyla ilgili bilgilerin Genel Kurul'da paylaşılacağını, İzmir'deki dernek binasının inşaatıyla ilgili bir mali sıkıntı olmadığını, Ünalın'daki arsadaki inşaat faaliyetinin 15 Temmuz kalkışması sonrasında Bü.: Gör.: Kurulu kararıyla durdurulmuş olduğunu, arsanın değerlendirmesinin yapılacağını, bu konuda çalışmaların sürdürüldüğünü, Eski Çiçekçi Sokak'taki arsanın derneğe

kazandırıldığını, Kadıköy yakasındaki işlerin Ünalın'la ilgili çalışmalara bağlı olarak yürüyeceğini açıkladı. ! Söz alan En Muh.: Salih EVCİLERLİ K.:, 2017 bilançosunun kendisine söylediklerini dile getireceğini, nakit mevcudunun içinde yer alan üç fondan Hasenat Fonu'ndaki %60'lık büyümenin mutluluk verici olduğunu, yatırımlara ayrılan fonun büyük kısmının gayrimenkul alımlarına ait olduğunu, buna karşın 2017 sonu itibarıyla en büyük gelir kaynağı olan matrikül hareketlerinde ciddi bir artış görülmediğini, 2018 bütçesindeki artışın fahiş olduğunu, gelir artışının yetersiz kaldığını, İzmir dernek binasının temel inşaatında beklenmeyen bir gider artışı olduğunu, temel üstü yapı ihalesinin söz konusu olduğunu, bu işe mali kaynakların yetmeyeceğini, inşaatın hangi maliyetlerle bitirilebileceğinin fizibilitesinin yapılması gerektiğini, yeni gayrimenkul alımlarıyla birlikte kullanılmayan gayrimenkullerin de olduğunu, arsa zengini bir topluluk haline geldiğimizi belirtti. En Muh.: Salih EVCİLERLİ K.:, kendimize yetecek kadar inşaat yapılması gerektiğini, İstanbul Vadisi'nde yapılanların tümünün her ünite tarafından da talep edileceğini, çok iyi bir para yönetiminin gerekli olduğunu, Bü.: Haz.: 'nin bu konuya dikkatle eğileceğini düşündüğünü, derneğimizi mali bir sıkıntının beklediğinin açık olduğunu, panik içinde yapılacak değerlendirmelerin zarar getireceğini, dolayısıyla tedbirli olunması gerektiğini sözlerine ekledi. Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K.:, her şeyin tüm K.: 'lerin desteğiyle yapılabileceğini, köstek olmak isteyenlerin ise karşısında durulacağını belirtti. İzmir'deki dernek binası inşaatının maliyeti ile ilgili bilgi veren Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K.:, İzmir bina inşaatında herhangi bir artış olmadığını, sözleşmenin anahtar teslimi götürü usulde olduğunu, dolayısı ile böyle bir ihtimalin de olamayacağını belirtti. Ankara Vadisi'nin talepleri olacağını fakat yapılacak yeni binanın Sağlık Sokak'taki arsayı değerlendirmek kaydıyla ek bir maliyet getirmeyeceğini, Ünalın'daki arsanın değerlendirmesinin USD bazında yapılacağını ve değerinin yapılmış olan masrafı karşılayacak seviyeye geldiğinde satışının söz konusu olacağını ekledi. Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K.:, Ünalın'daki arsada yapılmış olan geçici iksa çalışmasının belirli bir süresi olduğunu, bu süre sonrasında iksanın mukavemetini yitireceği ve toprakta kaymaların olabileceğini, Bü.: Gör.: Kurulu'nun bu konuda mevcut iksanın önüne yeni tahkimat yapılması kararı aldığını, yapılan her yeni yatırımın ek yük getirdiğini, yapılmaması durumunda ise altından kalkılamayacak riskler oluşturacağını belirtti. Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K.:, başka bir sorunun da Ünalın için alınmış olan ve Haziran ayında sona erecek olan inşaat ruhsatı olduğunu, arsanın inşaat ruhsatıyla birlikte daha yüksek değerden satılabileceğini, ruhsat süresinin uzatılabilmesi yönünde çalışmalar yaptıklarını, Ünalın arsasıyla birlikte diğer atıl taşınmazların da değerlendirilmesi gerektiğini, ancak bu değerlendirmelerden sonra istenen nakdin elde edilebileceğini ve Kadıköy'de yeni bir yatırımın ancak bu şekilde mümkün olabileceğini, 2018 bütçesi hazırlanırken harcamaların çok hassas bir şekilde incelendiğini, derneklerin bütçelerinde ancak tasarruf olabileceğini, kar edildiği iddialarının tamamen kandırmaya yönelik olduğunu, derneklerin denk bütçe oluşturmak peşinde olmaları gerektiğini söyledi.

Söz alan En Muh.: Salih EVCİLERLİ K., karamsar bir tablo çizmiş olduğunu, çünkü 2000 yılında Bü.: Haz.: Em.: olarak borç devraldığını, dönemin sonunda Haz.:’yi belirli miktarda nakitle devrettiğini, Bü.: Üs.:’lık döneminde nakit varlığının daha da arttığını, Bü.: Haz.: Em.:’nin görüşü sorulmadan adım atılmaması gerektiğini, bütçenin sorumluluğunu Bü.: Haz.: Em.:’nin taşıdığını, bu nedenle şahsi hassasiyetinin fazla görülmemesi gerektiğini belirtti. En Muh.: Salih EVCİLERLİ K., Ünalın projesinin siyasi iradeyi temsil eden kişilerin isteği doğrultusunda mı, yoksa eksikler nedeniyle mi tamamlanamadığını sorarak, eksikimizin bulunmaması durumunda Ünalın’daki arsanın en değerli yatırımımız olduğunu sözlerine ekledi. Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K., bu konunun karşılıklı konuşma haline getirilmesinin yersiz olduğunu, projenin nakit eksikliği nedeniyle değil, siyasi iradenin talebi nedeniyle durdurulduğunu, arsanın iyi bir yatırım olabileceğini ama mabet inşaatı için yanlış bir yer olduğunun kardeşlerin büyük bir ekseriyeti tarafından kabul edildiğini belirtti. ! Söz alan Mimar Hiram Muh.: L.: Üs.: Muh.: Muh.: Hovsep HAZAR K., belediye ile karşılıklı iyi niyetle inşaat ruhsatının yenilenmesinin mümkün olup olamayacağı sorusunu ilettiler. Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K., inşaat ruhsatının yenilenmesi konusunda çalışma yapıldığını, konuyu takip ettiklerini bildirdi (...)

Bü.: I. Na.: Pek Muh.: Mehmet KABASOĞLU K., büyük yatırımlar hakkındaki sunumu kapsamında Yatırım, Emlak ve İnşaat Komisyonu yönetmeliğinin hazırlanıp 23.09.2017 tarihinde yürürlüğe girdiğini belirtti, İzmir ve Ünalın projeleri hakkında bilgiler paylaştı. İzmir projesi devralındığında projede eksikler olduğunu, Ünalın projesiyle ilgili evrak devir tesliminin yapılmadığını, bölgenin hassasiyeti nedeniyle Üsküdar Belediye Başkan Yardımcısının arsayı satmalarını tavsiye ettiğini, göstermelik bir temel inşaatıyla ruhsat süresinin uzatılması yoluna gidileceğini ifade etti. Bü.: I. Na.: Pek Muh.: Mehmet KABASOĞLU K., Yatırımlar, Emlak ve İnşaat Komisyonu şemasını paylaştı, böyle bir şemanın Üsküdar yerleşkesi için kullanılmış olması durumunda inşaatla ilgili belge bulunmaması sorununun oluşmamış olacağını belirtti. Ön.: Bü.: Üs.: En Muh.: Tunç TİMURKAN K. ve Ön.: Bü.: Üs.: En Muh.: Salih EVCİLERLİ K., orada bulunmayan bir K.:’in sürekli tenkit edilmesini doğru bulmadıklarını belirterek toplantıdan ayrıldılar. Sunumuna devam eden Bü.: I. Na.: Pek Muh.: Mehmet KABASOĞLU K., Ünalın’daki mevcut durum, Eski Çiçekçi Sokak ek bina projesi, Ankara Vadi binası, İzmir Vadisi yeni bina proje bilgilerini K.:’lerle paylaştı. Bü.: Üs.: En Muh.: Bülent AKKAN K., Vadi Danışma Kurulu’nun Bü.: L.: Toplantısı’nın minyatürü olduğunu, toplantıyı terk etmenin Bü.: L.: Toplantısı’nı terk etmekten farkı olmadığını, hele bu hareketin iki tane Önceki Büyük Üstat’tan gelmiş olmasının camiamız açısından kabul edilemez, yanlış bir davranış olduğunu belirtti.

Ünalan projesinin tasfiyesinin tutulmuş tek doküman bulunmaması sebebiyle bu kadar uzun zaman aldığı ifade etti.”⁶⁶

Değerlendirme

Toplantı sırasında, Bülent Akkan, isim vermeden, “*emlak konusunda çok uzmanım*” diyen Ömer Köker`i eleştiriyor. Ömer Köker bu eleştirilerin geleceğinin farkında olarak toplantı başında mazeret belirterek ayrılıyor. Toplantının ilerleyen bölümünde de Tunç Timurkan ve Salih Evcilerli tepkili olarak toplantıyı terk ediyorlar.

Buna göre; eskiden gelen gruplaşmanın yeni bir göstergesi Tunç Timurkan, Salih Evcilerli, Ömer Köker karşılarında ise Bülent Akkan, Remzi Sanver, Can Arpaç...

2018 Mayıs Genel Kurul Raporundan:

"1. İSTANBUL - Ünalan / YENİ BİNA İNŞAATI 1.1. YAPILAN ÇALIŞMALAR o Üsküdar - Ünalan 1116 ada 47 parsel üzerinde yapılması düşünülen ve kısmen başlamış olan bina inşaatımız için bugüne kadar yürütülen tüm çalışmalar, İZLENEN YOL HARİTASI da eklenerek, aşağıda özetlenmiştir. o Mevcut inşaat 23.08.2016 tarihli BGK kararı ile durdurulmuştur. o İlgili Belediye yetkilileri ile Haziran 2017 tarihinde yapılan görüşmeler sonucunda bahse konu projeye devam edilmesinin mümkün olmadığı görülmüştür. o Yüklenicinin de talebi üzerine Haziran 2017 tarihinden sonra Sözleşme fesih ve kesin hesap çalışmaları başlatılmıştır."

---

⁶⁶ İstanbul Vadisi Genişletilmiş Üs.: Muh.:’ Ler Danışma Kurulu Tersimatı 17.03.2018

Adaylığının Tüzük Temeli

HKEMBL tüzüğüne göre bir mason ancak iki kez bir göreve, büyük üstatlık da dâhil, seçilebilir.

Remzi Sanver, Salih Evcilerli zorla istifa ettirildikten sonra, yaşı itibarıyla Büyük Loca geleneklerine aykırı olarak genç Mehmet Remzi Sanver Büyük Üstat olarak seçilir. Bu seçim dönem ortasında yapıldığı ve kalan bir yılı tamamladığı için iki kez seçilme kuralı içinde sayılmaz. Yarım dönem tamamlandıktan sonra Remzi Sanver yeniden aday oldu ve seçildi. Bu dönemi de tamamladıktan sonra bir dönem daha seçilme şansı varken, Remzi Sanver aday olmadı. O zaman, bu hakkını ileride gerek duyduğu bir zamanda kullanmak üzere sakladığını düşünmüştüm. Remzi Sanver `in bir dönem büyük üstat seçilme hakkı bulunmaktadır.

Neden Yeniden Aday Oldu?

Bütün bu olumsuzluklar içinde, Remzi Sanver `in

- ✓ ABD bağlantıları nedeniyle bir tavsiye almış olması,
- ✓ kişisel hırsları, GS hamlesinin başarısızlıkla sonuçlanması ve yeni bir başarıya ihtiyaç duyması gibi kişisel nedenler
- ✓ kıdemli masonların içinde buldukları kötü durum ve yolsuzluk savları gibi nedenlerle Remzi Sanver`i yeniden bir kurtarıcı olarak zorlaması gibi nedenlerle büyük üstatlığa yeniden aday olduğunu düşünüyorum.
- ✓ Öte yandan Remzi Sanver `in medya ve diğer kimi çevrelerle ilişkileri olması, dışa dönük sosyal faaliyetleri, büyük üstatlığı döneminde Teke Tek TV programına katılmak gibi masonların yerlerde sürünen itibarını yeniden çıkışa geçireceği umut edilmekte.

Remzi Sanver karşıtlarının eleştirilerinden biri, Remzi Sanver `in Hür Masonları, Fransız masonluğu güdümündeki Özgür Masonlarla birleştireceği savıdır. Remzi Sanver `in büyük üstatlığı döneminde Özgür Masonlar Büyük Locasının düzenlediği Cumhuriyet Balosu gibi etkinliklere büyük üstat kimliği ile katılması, İzmir `de Hür ve Özgür masonların otellerde toplantılar yapmasını teşvik etmesi vb. eylemleri nedeniyle bir alt yapısı bulunmaktadır.

Ankara, 22.02.2023

Hürol Taşdelen